

Tânăra campioană de patină artistică
Cristina Patraulea.
Fotografie de S. STEINER

Regina a
Hunedoara-Devs

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

Nr. 50 (342) — 16 decembrie 1961

ÎN PRAJMA CONSFĂTURII PE ȚARĂ A ȚĂRANILOR COLECTIVIȘTI

Gheorghe Ioniță (în fotografia de sus — cel cu porumbul în mână), brigadier la gospodăria colectivă din Vlăscești, raionul Titu, spune participanților la consfătuire: „Porumbul meu e dublu hibrid. A dat roade bogate: 6.600 kg la hectar, pentru că e un soi bun și pentru că l-am făcut 4 prașile mecanice și 4 manuale”. În aceeași zi în care la consfătuire se arătau acestea, în colectiva din Vlăscești li se împărțea colectivștilor o parte din avansuri — cantități însemnate de porumb (fotografia de jos).

În pauza consfăturii, colectivștilor zitează expoziția agricolă de la C. raională de cultură din Titu.

Ion Gherman (în mijloc), președinte gospodăriei agricole colective din bran (Lipova), împărtășește colectivștilor din raion secretul obținerii producției bogate de porumb.

Am ascultat cuvântul lui Ion Coli, președintele gospodăriei agricole colective din satul Vlăscești, com. Pitaru, raionul Titu.

— Gospodăria noastră, deși e tânără a obținut în acest an cea mai mare producție de porumb din raionul Titu: 3.300 kg boabe la hectar. Unele brigăzi au obținut mult mai mult — ca cea a lui Gheorghe Ioniță. Mulți pun această producție pe seama hărniciei colectivștilor. Dar a privi lucrurile numai așa înseamnă a spune adevărul doar jumătate. La hărnicia oamenilor s-a adăugat știința, adică agrotehnica serioasă. Acesta e secretul recoltei bogate.

Un băiat negricios vrea să spună cel

Cel mai bun colectivist s-au întâlnit în centrele de raion pentru a-și împărtăși experiența lor, pentru a învăța unul de la altul, pentru a-și alege delegații la consfătuirea pe țară.

În scopul de a consemna evenimentul, fotoreporterii noștri s-au deplasat în două raioane: Titu, regiunea București, și Lipova, regiunea Banat.

aproape 500 de colectivști din raionul Titu cum trebuie să muncești ca să impli bidoanele cu lapte. Îl cheamă Marin Tănase.

— Sînt mulgător la gospodăria colectivă din Florești. La mine luna are cîteodată trei luni, adică aproape 100 de zile, dacă o judecăm după producția obținută. Am 11 vaci în primire. De la fiecare am muls în acest an cîte 2.600 litri de lapte.

Apoi a vorbit în amănunțime despre metodele sale de muncă. Oamenii își notau în carnețele spusele tînărului. Erau hotărîți ca învățătura acestor cuvinte să capete viață și în gospodăriile lor.

Bănătenii din raionul Lipova s-au întâlnit și ei cu sutele. Gospodării vechi, trănice, bogate, dezvoltate multilateral, și-au trimis delegații lor la consfătuire pentru a arăta cum s-a muncit ca Banatul să fie „fruncea”. Ion Gherman, președintele gospodăriei agricole colective din Zăbrani, Anghel Vasile, președintele colectivei din Neudorf, Aurel Ionescu, brigadier zootehnic la colectiva din Chelmac și alți numeroși colectivști au vorbit despre succesele mari ale gospodăriei colective cu competența unor adevărați conducători și organizatori ai agriculturii socialiste. Oamenii prezenți la consfătuire au reținut cîteva cifre: gospodăria colectivă din Zăbrani a recoltat în acest an 4.166 kg porumb boabe la hectar, cea din Neudorf 6.500 kg porumb șiuleți la hectar, cea din Fibiș a cîștigat numai din legumicultură aproape 150.000 lei. În spatele acestor cifre, au arătat delegații, stă organizarea temeinică a muncii, stau metodele înaintate de lucru. Recoltele bogate de porumb pe care le-au obținut multe gospodării colective din raionul Lipova trebuie căutate în înțelepciunea acestor cuvinte spuse la consfătuire: „Hărnicie, sori de productivitate mare, agrotehnică superioară”. Ele întruchipează, în mod lapidar, tot secretul recoltelor mari.

La Titu și la Lipova, ca în toate raioanele unde s-au întâlnit colectivștii frunțași, s-a discutat în mod detaliat experiența pozitivă a gospodăriilor colective, s-au arătat metode, s-au luat noi angajamente, s-au criticat lipsurile. Consfăturile colectivștilor frunțași în

Participanții la consfătuirea de la Lipova, deși sînt în pauză, discută aprins despre o problemă care-i preocupă îndeaproape: aceea a folosirii solurilor de mare productivitate.

Oamenii pe care-i înfățișează fotografia ascultă dărea de seamă privitoare la dezvoltarea gospodăriilor agricole colective din raionul Lipova. Ești mîndru că gospodăria ta se numără printre cele frunțașe!

centrele de raion și-au dovedit din plin necesitatea și eficiența.

Colectivștii care vin la marea consfătuire de la București vor dezbate temeinic problemele fundamentale ale agriculturii noastre noi. Cu acest prilej experiența bogată, plină de roade, a celor mai bune gospodării colective va deveni un bun de preț pentru toți oamenii muncii din agricultură.

Fotografiile de Elena GHERA și S. STEINER

Omul din mijlocul fotografiei, Dobre Vasilescu, e președintele gospodăriei agricole colective din comuna Bolintin Deal. În pauza consfăturii, el se întreține cu o seamă de colectivști din alte sate. „Numai tutunul — a spus el — ne-a adus în anul acesta un milion de lei”.

În cinstea consfăturii pe țară a țărănilor colectivști, gospodăria colectivă din Fibiș (Lipova) va da în folosință o nouă și modernă îngrășătorie de porci.

Colectivista Maria Sîgu va vorbi încă o dată la consfătuirea de la București, despre rezultatele muncii colectivștilor din Cuvin (Lipova).

La Teatrul popular, tehnicianul Haralambie Lolu, machior și cortinier dec potrivă, se pregătește să ridice cortina. Înainte de a intra în scenă, rihtuitoarea Ana Alexe și funcționarul Emil Nichitov mai revăd o dată textul.

▶ După ultima cădere a cortinei, sub conducerea funcționarului Florin Pănaltescu, regizor tehnic al teatrului, intră din nou în acțiune mașiniștii în viața de toate zilele, ei sînt muncitorii Nicolae Barbu și Victor Sav de la uzinele „Republica”.

După ce trece de Piața Muncii, tramvaiul 23 străbate un cartier ridicat sub ochii noștri: un parc vast, un complex sportiv, șiruri de blocuri noi, apoi clădirile uzinelor „23 August” și „Republica”. Îi lipsea pînă nu demult acestui cartier cerrezumă un oraș teatrul, care adună oamenii în fața scenei scaldate de reflectoare pentru a-i destinde și a-i instrui în același timp. La ora aceasta el există. I-au consemnat apariția și primul succes aplauzele din seara inaugurării Teatrului popular al raionului 23 August; aplauzele care răsună în sala-gazdă, clubul uzinelor „Republica”, în fiecare joi și duminică.

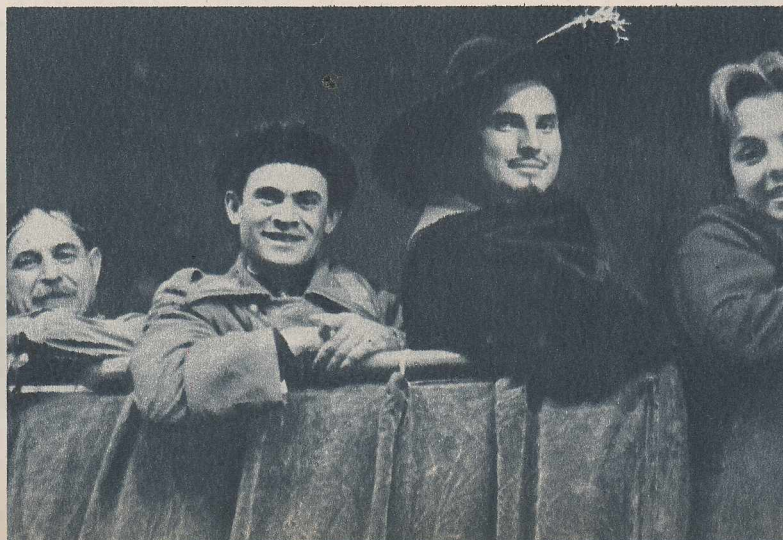
Cei de pe afiș

La ceasul cînd în toate teatrele țării se desfășoară repetițiile, scena și foaierele Teatrului popular sînt pustii. Cortina strînsă dezvăluie perdelele și schelăria de lemn a scenei. Actorii lipsesc, căci în ceasul acesta ei nu sînt... actori. Abia către ora 4 după-amiază un grup mare va intra pe poarta uzinelor „Republica”, salutat ceremonios de portar, care face cu ochiul și lămurește pe cine se află prin preajmă că de acum pînă hăt, către miezul nopții, mecanicii, șoferii, elevetele, rihtuitoarele, chimiștii din peste 20 de întreprinderi au un singur loc de muncă și o singură ocupație: teatrul.

Pentru a-i cunoaște mai îndeaproape pe acești actori, se cuvin a ne întoarce cu cîteva luni în urmă, pînă în zilele călduroase ale verii lui '61. Atunci, comitetul sindical al uzinelor „Republica” și Teatrul pentru copii și tineret luaseră inițiativa de a patrona cea mai nouă formă, dar și cea mai complexă, a mișcării artistice amatoare: teatrul popular. Atunci pătrundea pentru prima dată în vocabularul titlului acesta devenit apoi familiar și dramaturgilor amatori din raionul 23 August. În fața unei comisii de selecționare compuse din actori și regizori ai Teatrului pentru copii și tineret, s-au perindat 240 de candidați, pentru ca ansamblul permanent al mezinilor teatrelor bucureștene să nu mere 39 de persoane. Muncitorul Vasile Popescu a venit de la G.A.S.-Snagov, iar Rodica Stanciu de la Telefoane, unde este operatoare tehnică. Elena Chiosea a profitat de vacanța Facultății de filologie, unde tocma trecuse în anul II, iar rihtuitoarea Ana Alexe, după ce pleca de la masa de croit, studia cu multă grijă fragmente din piesele pe care le-a jucat în echipa de teatru. Emoțiile comune dinaintea „examenului” au pus bazele viitoarei prietenii.

La ceasul cînd sălile celorlalte teatre se pregătesc în liniște pentru spectacolul de seară, la clubul uzinelor „Republica” abia încep repetițiile. Actorii urcă pe scenă cu dezinvoltură. Nu ma

După ora 16- ACTORI

sînt de multă vreme începători. În relatările multora dintre ei se oglindesc concret aspecte din istoria mișcării noastre artistice de amatori. Operatorul chimist Ștefan Șerban de la fabrica „Solex” își amintește începuturile sale teatrale din 1947, cînd pe scenele improvizate de atunci apăreau, timizi, primii artiști amatori. Șoferul Victor Mugur Murguș a socotit că-și poate completa cunoștințele de cultură generală făcînd teatru; din textele interpretate de-a lungul a 13 ani a cunoscut o întinsă galerie de eroi, iar în 1956, la cursurile inițiate la Casa de cultură a sindicatelor, a asimilat multe pagini din literatura și istoria teatrului. Mai tînăr, mecanicul de precizie Ion Folea a debutat după absolvirea școlii profesionale și a fost distins cu un premiu de creație la primul concurs bienal „I.L. Caragiale”.

— Folea, Murguș, Ștefan, în scenă! — îi desprinde regizorul de culise din lumea amintirilor.

Astăzi ei se află într-un teatru adevărat, cu ansamblu permanent, cu repertoriu și cu... regizor de culise.

Anonimii spectacolului

De obicei, publicul nu-i cunoaște decît pe actori. Ochiul nu depășește careul magic al scenei ca să-i descopere și pe cei care, rămînînd în culise, colaborează la nașterea unui spectacol. Trebuie să-i cauți acolo unde își desfășoară munca destinată scenei. În cazul tînărului teatru, creatorii din culise ai spectacolului sînt tehnicienii ai Teatrului pentru copii și tineret și numeroși muncitori ai uzinelor „Republica” — gazdele Teatrului popular. Repetițiile la poemul dramatic „Peste douăzeci de ani” de M. Svetlov, premiera numărul 1 a acestui teatru, începeră la Casa de cultură a raionului 23 August. Actorii citeau piesa, îndrumați de regizorul Radu Penculescu. Scenografa Adriana Leonescu schița decorurile și costumele. Dacă artiștii amatori s-au cunoscut cu regizorul și scenografa Teatrului pentru copii și tineret în liniștea rodnică a repetițiilor, metalurgiștii s-au cunoscut cu tehnicienii aceluiași teatru în forfota însuflețită a transformării scenei clubului „Republica”, transformare menită a permite desfășurarea spectacolului. Perdelele grele aduse de la teatru se instalau în jurul spațiului lărgit prin desființarea cuștii suflerului (textul trebuie

să fie știut atît de bine, încît funcția suflerului să nu mai fie necesară!) și a rampei. În același timp, în halele uzinelor, la secția electrică, unde lucrează și actorul Teatrului popular Constantin Enea, se întocmea orga de lumini — postul de comandă al înserărilor și zorilor de pe scenă.

Pasiunea pentru teatru nu se mărturisește numai prin interpretarea diverselor roluri. Iubitorii mai timizi ai scenei și-au descoperit vocația în îndemnările lor: funcționarul Florin Panaitescu a devenit regizor tehnic, tehnicianul Haralambie Lolu — machior și cortinier, iar muncitoarea Ana Căciuleac — cabinieră și coafeză. Abia acum putea să bată pri-

mul gong. Glasul regizorului tehnic sună autoritar:

Toată lumea în scenă!

Povestea comsomoliștilor anului 1920 se desfășoară plină de poezie. În fața publicului, artiștii amatori și-au pierdut identitatea, devenind eroii imaginați de autor. Teatrul popular impune talente necunoscute încă în ciuda vîrstei lor, ca de pildă pensionarul Aurel Cucu — excelent interpret al lui Luka, bătrînul tipograf. Regizorul a știut să înlăture timiditatea, stîngăciile și să ofere publicului o echipă omogenă, formată din actori amatori cu personalitate. Deci, un teatru în adevăratul sens al

cuvîntului, un teatru în care toate echipele amatoare pot afla un exemplu, iar publicul — un spectacol de calitate.

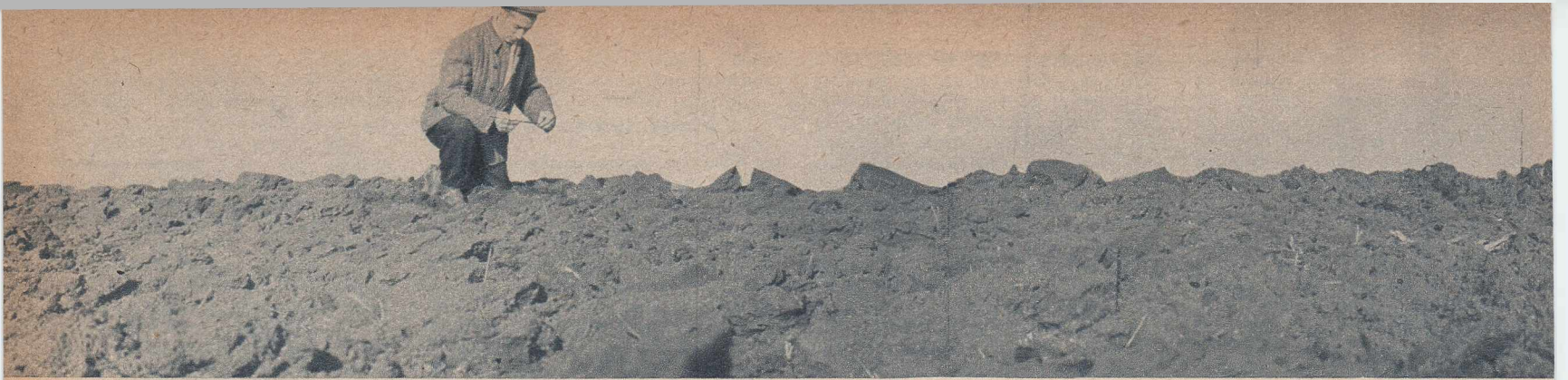
S-au făcut primii pași cu succes. La ora aceasta actorii s-au adunat din nou la masă. Citesc textul comediei bulgare „Carnavalul” de Șopov, a doua premieră din cele patru programe pentru această stagiune. Momentele pe care ei le trăiesc acum vor deveni istorie și amintiri atunci cînd bucureștenii se vor întreba curent: „Ce putem vedea astă-seară la Teatrul popular al raionului 23 August? Dar o să mai găsim oare bilete?”

Radu RUPEA
Fotografii de Elena GHERA

Și acum — spectacolul. Pe scenă, muncitorii, funcționarii, elevii au devenit eroii poemului dramatic „Peste douăzeci de ani” de M. Svetlov.

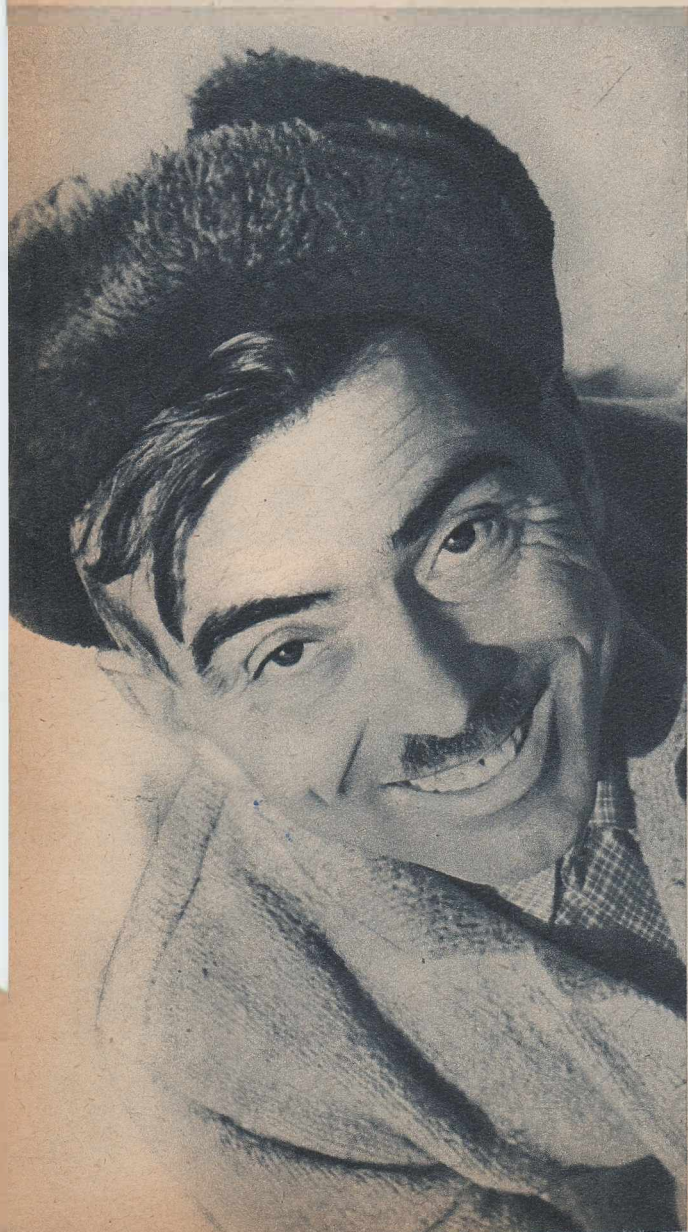
Artiștii amatori din raionul 23 August își au acum teatrul lor în care, după cum se vede, se simt ca acasă.

Intrevedere cu 23.760.000 TINERI BLONZI

Vorba de flecare zi a lui Cristache Dimcea:
— N-ai să găsești în tot Bărăganul un flăcău mai frumos ca al meu.
— Cum îl cheamă?
— H. D. 408.

După ce a umblat prin podgorii și a sărutat razachia și tămioasa, toamna a coborât la cîmpie, pentru a-și petrece concediul de odihnă în toată legea. Aici, după ce s-a ospătat din bună-tățile pregătite de celelalte trei anotimpuri, și-a început vizitele de curtoazie, în calitate de trimis special al anului 1961. A trecut din tarla în tarla și s-a bucurat peste măsură de cîntecele flăcăilor:

*„Știi tu, mîndro, ce ț-am spus
La cules de cucurus...”*

Și după ce a mulțumit

flăcăilor pentru cîntec, toamna a cerut de la natură o viză de flotant, pentru a se stabili într-un apartament uriaș, în compania unor flăcăi blonzi, cu mustați de mătase brună-roșiată și cu trupul înalt de trei metri.

Cînd li s-a copt flăcăilor mințea, reporterul le-a făcut o vizită inopinată, s-a prezentat, rugîndu-i la rîndul lor pe flăcăi să facă același lucru. În numele acestora a vorbit doar unul singur. Dumnealui n-a făcut nici un fel de plecaciune reverențioasă. Iar cînd și-a rostit numele a vorbit

atît de tare, încît s-a auzit pe o mie de hectare. Reporterul nu i l-a reținut de prima dată.

— Te rog frumos: mai spune-mi o dată numele!
— H.D. 408.

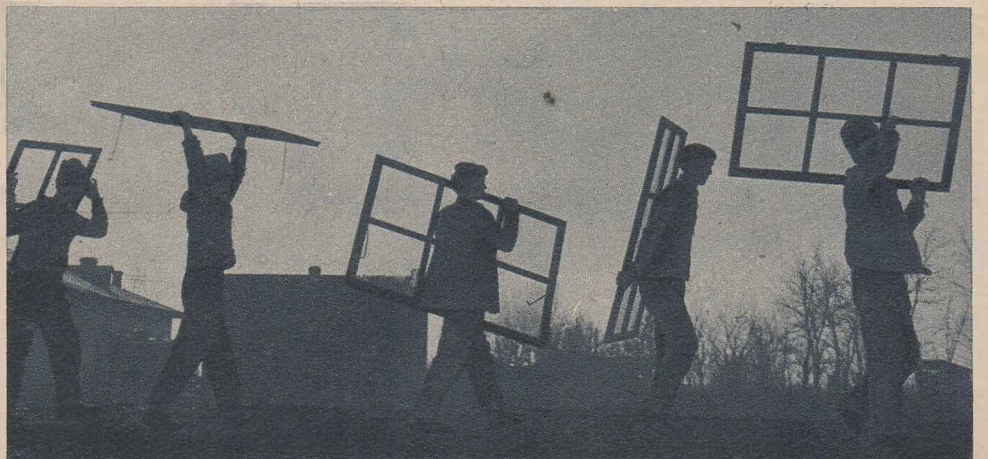
— Poftim?
— H.D. 408, așa mă cheamă.

— Unde locuiești?
— Aici, la gospodăria agricolă de stat din comuna Ion Roată, raionul Urziceni.

— Mai ai frați?
— Foarte mulți. Numai aici, la Ion Roată, am 23.759.999 de frați.

— Cum, mai ai frați și în altă parte?

Se construiește un nou grajd.

— Sigur. În tot Bărăganul. Iată numele lor: H.D. 206, H.D. 303, H.D. 311 și alții.

Ați priceput? Flăcăul acesta blond care se întrece cu mine e... porumb. Mai exact: porumb dublu hibrid.

Ce trebuie să știe toată lumea

Anul trecut, tractoarele Gospodăriei agricole de stat „Ion Roată” au răsturnat pă-

mîntul ca niciodată. Pînă-n adîncuri. Diverși călători care aveau drum pe lîngă tarlalele acestei gospodării întrebau pe tractoriști:

— De ce răscoliți pămîntul așa de adînc? E bine?
— Nu e bine. E foarte bine — spuneau tractoriștii.

— Ce semănați aici la primăvară?

— H.D. 408.
— Ce-i ăla?
— Porumb dublu hibrid.
— E roditor?

— Grozav.
— Îl irigați?
— Nu.
— Atunci nu dă roade grozave.

— Ba dă.
— De ce?
— Așa vrem noi. Nu vedeți? Îi pregătim de pe acum locul unde va crește.

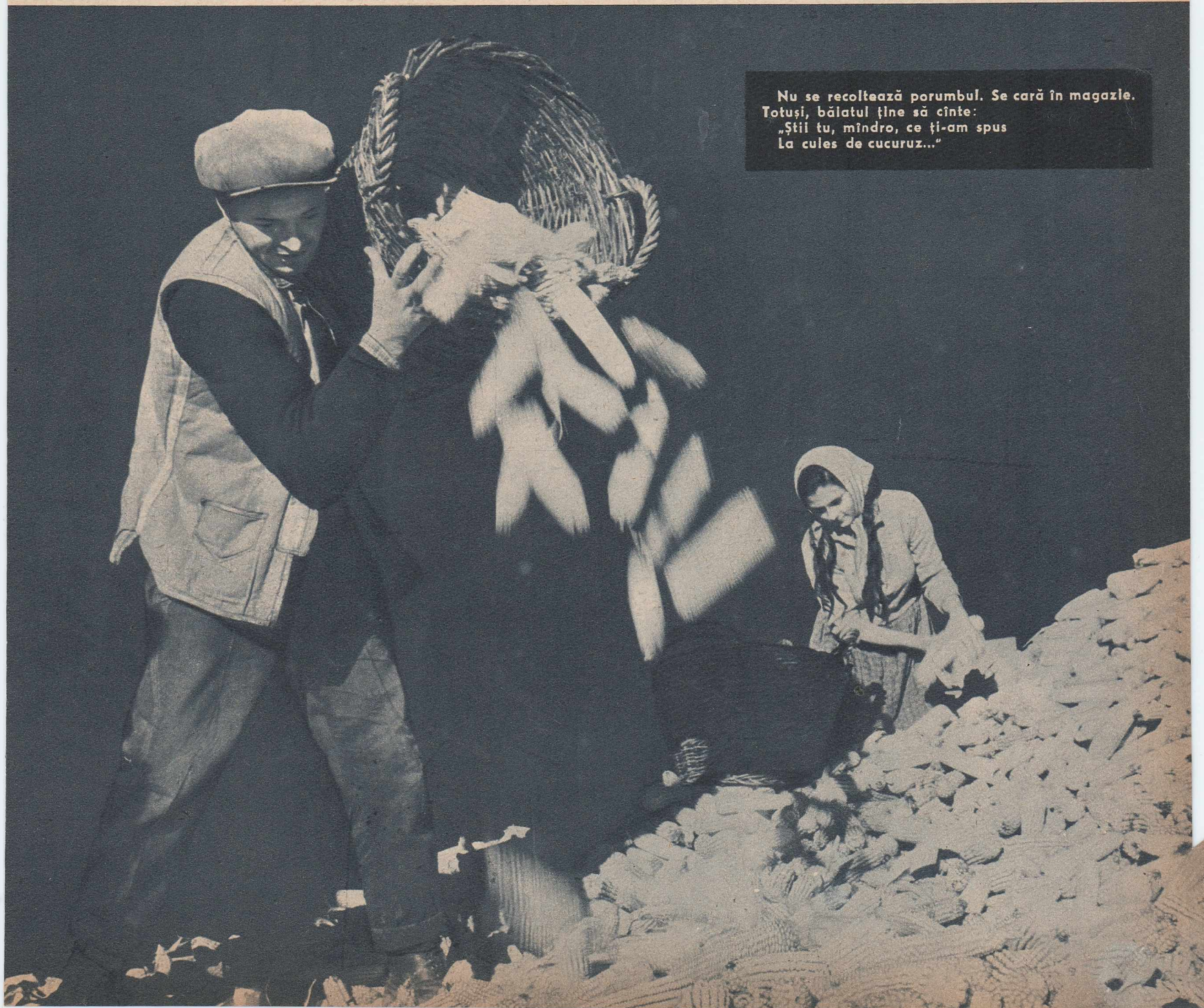
— Cum îl pregătiți?
— Păi nu e clar? Prin arături adînci de toamnă. Arăturile astea adînci înmagazinează de minune apa.
— Adică sînt egale cu o ploaie bună?

— Nu: ele string apa tuturor ploilor și zăpezilor.

Cînd s-au ivit primele zile ale primăverii, muncitorii Gospodăriei agricole de stat „Ion Roată” erau prezenți pe un front de luptă de 880 hectare. Grapele reglabile erau conduse în acele zile pe toată această suprafață, avînd menirea să rupă crusta și să mențină apa în sinul adînc al solului. La puține zile însă, sub binecuvîntarea soarelui, au apărut pe aceste

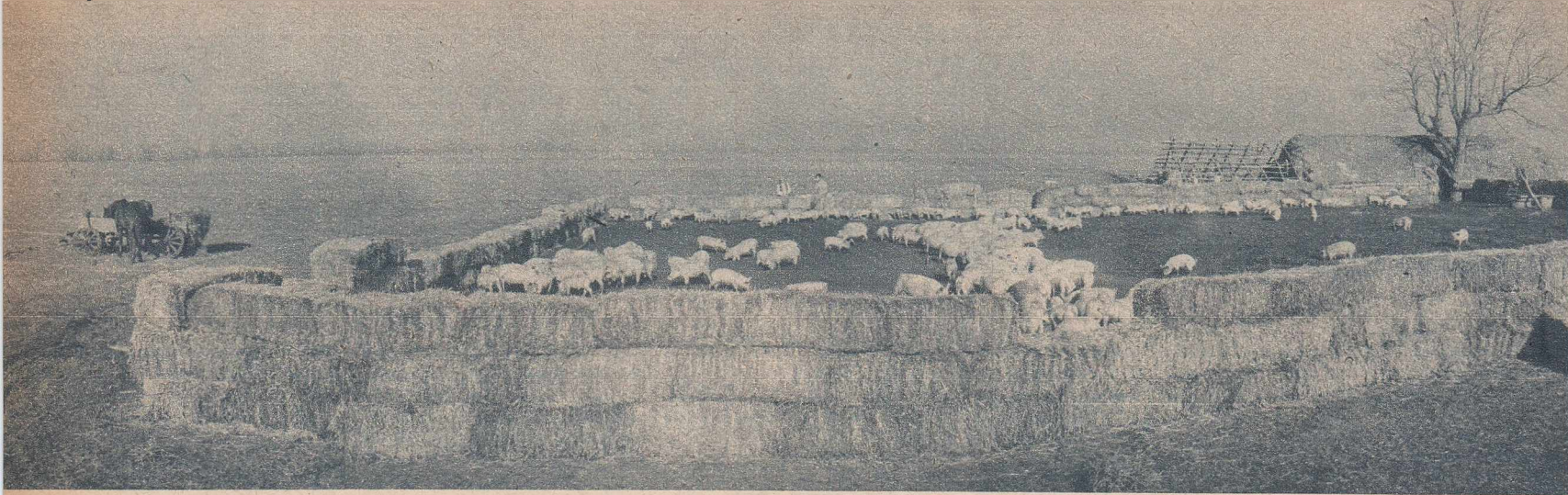
880 de hectare musafiri nepoftiți: rapița sălbatică, pălămida, pirul și alte buruieni. Și atunci, brigăzile lui Cristache Dimcea și Gheorghe Ispas au ieșit din nou pe cîmp cu cultivatorul, pentru-a-i lichida pe acești musafiri obraznici.

Peste foarte puține zile, s-a trecut cu discuitoarele, iar în urma lor veneau semănătorile. Ele aveau sarcina să numeroteze actele de naștere pentru 23.760.000 cuiburi cu flăcăi blonzi.

Nu se recoltează porumbul. Se cară în magazine. Totuși, bălatul șteie să cînte: „Știi tu, mîndro, ce ți-am spus La cules de cucuruz...”

Viitoare salamuri, șunci și alte bunătăți, deocamdată grohând mulțumite în tabăra de toamnă.

Pandele Dincă, Gheorghe Panait, Mihael Marin, Stan Cristea și alți foarte mulți mecanizatori se întrecuiau de zor la numerotarea acestor acte.

Brigadierul Cristache Dimcea, un om înamorat de porumb, fugea când la un

tractorist, când la altul. Îi creștea inima de bucurie.

— Băieți, niciodată n-am semănat porumbul așa de frumos, așa de științific!

Rîndurile semămate erau atît de drepte, încît credeai că sînt trase cu linia. La fiecare cuib semănăto-

rile lăseau 1-3 boabe. Lucrul acesta era făcut la o distanță de 37 cm (distanța între cuiburi) și de 95-100 cm (distanța între rînduri).

— Distanțele acestea au un cuvînt de spus în ceea ce

privește producția, tovarășe brigadier?

— Da, și încă unul mare. Respectarea distanțelor e o cerință obligatorie.

— De ce?

— În primul rînd pentru că lucrările de întreținere, și mai cu seamă prașilele mecanice, se pot efectua în cele mai bune condiții.

— Pe urmă?

— În al doilea rînd: repartișarea uniformă a plantelor asigură suprafața necesară pentru hrănirea acestora.

— Vă amintesc zicala: „Rarul umple carul”.

— E bună și nu e bună.

— De ce?

— Pentru că zicala asta trebuie folosită în mod diferențiat. Rar însemnează pentru noi 27.000 plante la hectar.

— Dar dacă lași 23.000?

— E prea puțin.

— Dar dacă lași 35.000?

— Iarăși nu e bine. E prea mult.

— De ce 27.000?

— Foarte simplu: pentru că varietatea aceasta de porumb, așa a stabilit agrotehnica, se comportă bine aici, la noi, numai în situația densității de care am amintit.

— Cîte prașile ați făcut?

— Patru mecanice și trei manuale. E bine să se știe: fiecare prașilă face cît o ploaie. Dar și aici poți să dai cu oiștea-n gard.

— În ce fel?

— Dacă nu faci prașila la timp, dacă lași buruiana să fure din hrana flăcăului.

— Aș vrea un amănunt despre flăcăul ăsta al dumneavoastră.

— Vă spun unul: în primele zile după naștere e așa de firav, de zici că n-are zile multe. Îți vine să crezi că dă ortul popii.

— De ce?

— Pentru că în prima fază își dezvoltă în mod deosebit sistemul radicular.

— Pe urmă?

— După prima prașilă începe să se înalțe cu fiecare zi, are o creștere luxuriantă și toamna ajunge la dimensiunile unei statui: are trei metri. Dar nu am spus încă fondul problemei.

— Anume?

— Producția. Gospodă-

ria noastră a cules de pe întreaga suprafață cultivată cu porumb (880 hectare) o producție medie de 5.341 kg boabe la hectar. Vă rog să rețineți: nici un hectar n-a fost irigat.

— Mai spuneți-mi ceva!

— Despre ce?

— Tot despre porumb.

— Știe toată lumea că toți cei care lucrăm în agricultură avem o sarcină deosebit de importantă, pe care ne-a dat-o partidul: trebuie să realizăm, în condițiile terenului neirigat, pe loturi tot mai mari recolte de 5.000 kg porumb boabe la hectar. V-am vorbit despre o seamă de lucruri pe care le-am făcut noi pentru realizarea producției amintite.

— Vă mulțumesc. Am învățat nițică agrotehnică.

— Nu-mi mulțumiți, că nu v-am spus tot.

— Atunci vă mulțumesc pentru ce-o să-mi mai spuneți.

— Porumbul, de cînd lumea, crește pe cîmp. Pe un anumit loc se dezvoltă mai bine, pe altul mai puțin, chiar dacă-i cîmpul neted ca masa.

— Deci locul pe care îl alegi pentru cultivarea porumbului este și el un element hotărîtor în ceea ce privește producția.

— Exact. Și încă ceva: îngrășămintele, atît cele chimice cît și cele naturale, au un cuvînt mare de spus. Să notăm: gunoiul de grajd face minuni. Exemplul mi-e la îndemînă. Pe loturile noastre care au fost îngrășate cu gunoi de grajd (din nefericire, nu prea mari) am obținut producții minunate. Iată de ce acum facem tot ce putem pentru extinderea loturilor îngrășate.

— Îmi permit, tovarășe Dimcea, să vă întrerup. Deci: loc potrivit, soi de productivitate mare, agrotehnică superioară.

— Întocmai. Mai trebuie să se știe ceva.

— Aveți cuvîntul.

— Realizarea acestui triunghi în cultura porumbului este posibilă nu numai în Bărăgan, ci în ma-

Una din condițiile esențiale pentru creșterea puternică a flăcăilor: arătura adîncă de toamnă. Inginerul Gheorghe Georgescu e mulțumit.

— Bravo băieți! Ați arat pămîntul la 39 de centimetri,

Și tractoristul Gheorghe Panait e îndrăgostit de porumb. — Măi, bidiviule, lună te fac nu altceva. Trebuie să-ți bată inima ca ceasul și-n 1962!

poritatea regiunilor țării. Practica a dovedit-o din plin.

La numărătoarea bobocilor

Așadar, la gospodăria agricolă de stat din comuna Ion Roată, la cele din Urziceni, din Dilga și la multe alte gospodării agricole de stat și colective roadele toamnei s-au arătat deosebit de bogate.

Pe baza rezultatelor obținute, pe baza experienței acumulate, muncitorii acestor gospodării, precum și cei ai multor unități agricole socialiste, s-au angajat ca la numărătoarea bobocilor din toamna viitoare producția medie de porumb de pe întreaga suprafață să fie de 6.000 kg boabe la hectar.

Sarcina trasată de partid, ca în condiții pedoclimatice normale să se obțină

pe suprafețe tot mai mari (fără irigații) 5.000 kg porumb boabe la hectar este cu totul realizabilă. Toamna acestui an a fost o mărturie elocventă în acest sens.

Așadar, flăcăii blonzi la care am fost în vizită sînt hotărîți ca în toamna lui 1962 să crească și mai puternic. Ei cer să li se asigure toate condițiile necesare acestei dezvoltări. Iar în rîndurile muncitorilor, mecanizatorilor, colectivștilor și maiștrilor recoltelor bogate, se împămîntenește tot mai mult ideea că e necesar și posibil să se facă totul pentru frumusețea și bogăția acestor flăcăi. Dîndu-le lor tot ceea ce pretind, ei ne asigură, atunci cînd toamna coboară din podgorii la cîmpie, răsplată bună.

George CIUDAN
Fotografii de A. MIHAILOPOL

„Mina dreaptă“

A cum cîteva sute de ani, Benvenuto Cellini părăsea — după cum povestește el însuși — creația, spada și încăierările ca să se dedice în întregime, pentru luni de zile, unei operații complicate: turnarea în bronz a sculpturii sale „Perseu tăind capul Meduzei“. Artist și meșteșugar deopotrivă, Cellini nu se putea dedica pe de-a-ntregul creației. Prețioase

ore artiștii de odinioară le risipeau într-un efort pe care un muncitor de înaltă calificare ar fi putut să-l facă la fel de bine: prepararea culorilor, ce presupune multe și savante operațiuni, turnarea monumentalelor statui în bronz sau transpunerea lor în piatră după micile originale lucrate luni de zile în lutul docil. Le lipsea măștrilor trecutului acea „mină dreaptă“ care — prin-

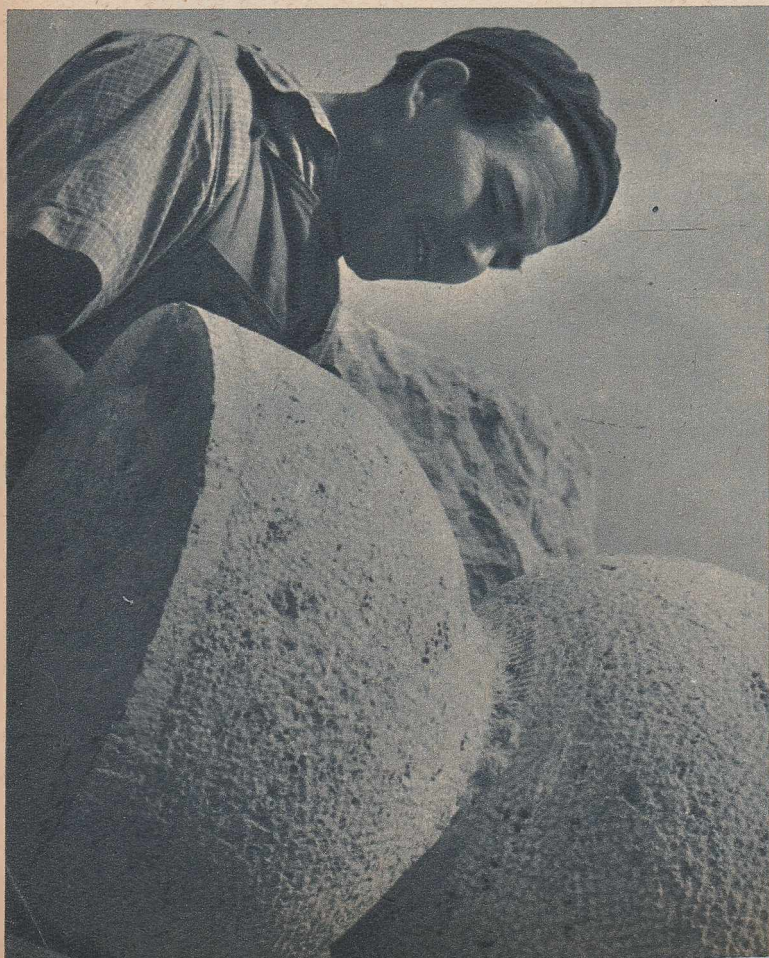
Grupul statuar lucrat de Emil Birleanu pentru Universitatea Ieșeană este transpus în ipsos. La înlăturarea micilor defecte descoperite lucrează acum, deopotrivă, Ipsosarii și artistul (dreapta sus)

După ce au fost turnate în bronz, statuile capătă în mina cizelorilor perfecțiune și patină.

Se clopește cu migață un fragment dintr-o nouă sculptură.

tr-o discretă muncă anonimă — le oferă celor de azi un sprijin de neînlocuit și care, la București, se concretizează în activitatea combinatului Fondului plastic.

PRETENȚIILE ALBASTRULUI DE PRUSIA

Verdele smarald, siena arsă, albastrul de Prusia sau roșul venețian care pulsează pe pânză, exteriorizând ideea tabloului, presupun uleiuri cu cele mai înalte calități, începând de la virtuțile foarte precise, ca de pildă, compoziția chimică, până la cele ce nu pot fi exprimate în cifre și procente: justetea nuanței și frumusețea ei. Pictorul a încetat să mai fie propriul său producător de culori. Intrând în magazin și cumpărându-le gata preparate, el a rămas numai artistul care își va concentra atenția doar asupra actului creator. Pe colaborato-

rii tehnici ai artistului plastic îi vom întâlni în laboratoare, printre valțuri și malaxoare, ca într-o oarecare hală de fabrică. Munca acestora îl eliberează pe artist de anumite obligații și preparative care mai înainte îi consumau mult timp. Astfel, muncitorii combinatului Fondului plastic, cei care înobilează banalele substanțe chimice transformându-le în albul argintiu sau verdele veronez, dăruiesc pictorilor multe ore de creație. Munca lor îngemănează arta cu tehnica savantă. Aici, un element prea mult sau un altul dozat prea puțin strică deopotrivă.

Înainte de a fi un bun tehnician, Vasile Avram este un artist al culorilor. Valțurile pot freca precis, mecanic, minute, ore, zile întregi. Pentru a obține însă nuanța dorită și numai aceea, trebuie un ochi cunoscător. Nu numai minutele sau

numărul de turații determină calitatea, ci mai ales competența și atenția, o atenție încordată menită a surprinde momentul când substanțele chimice sau organice au devenit culoarea din care pe pînză se vor naște chipuri de oameni, furtuni, livezi, sentimente. În bună măsură, răspunderea viitoarelor opere de artă în ulei, guașă, tempera sau acuarelă apasă pe umerii unor muncitori ca Ghisela Onacă sau Vasile Paler, care muncesc la fabricarea culorilor. Activitatea lor de zi cu zi este inclusă în tablourile admirate în sălile de expoziție din țară sau de dincolo de hotarele ei. Cuvintele artiștilor stau mărturie. „Culorile produse de combinatul Fondului plastic îmi dau o deplină satisfacție” — spune maestrul Henri Catargi, iar maestrul Lucian Grigorescu mulțumea anonimilor săi colaboratori pentru „franchețea și strălucirea prețioasă” a culorilor.

LA HOTARUL DINTRE ARTĂ ȘI MEȘTEȘUG

Degetele dătătoare de viață ale sculptorului fac să trăiască lutul într-o dimensiune mai mică sau mai mare. Pînă la impunătoare statuie transpusă în bronz sau piatră pe care o vom întîlni într-una din piețele orașului sau o vom admira în liniștea sălii de expoziție, opera de artă va străbate un drum în care meșteșugul se împletește cu arta atît de puternic, încît este foarte greu să le delimitați hotarul.

La început este ipsosul, praful alb care — udat — se încheagă peste lucrarea originală. Lutul frămîntat de creator e îmbrăcat astfel în haina tiparelor. Exemplarul unic poate fi multiplicat prin turnarea gipsului. Asta este treaba ipsosarilor. Forma precisă, dar fragilă, de un alb imaculat folosește pentru a verifica frumusețile lucrării înainte ca aceasta să se permanentizeze în piatră sau bronz. Ipsosarul este primul colaborator al sculptorului. Dacă statuia este menită expoziției, ea poate rămîne în această haină pe care i-a dat-o muncitorul. De obicei drumul său merge însă mai departe. Prin mîinile lui Gheorghe Cotorceanu, Vasile Miriuță și Ion Guran au trecut nenumărate lucrări. Cînd unul dintre ei se plimbă pe străzile Bucureștiului — și nu numai pe ale acestuia — își recunoaște multe și dragi cunoștințe: statuile. Profesiunea acestor oameni se numește turnătorie și presupune o muncă de multă migală. Ei sînt muncitorii care îi scutesc pe maeștrii sculpturii contemporane de îndelungatele ore în care Cellini se trudea să-i dăruiască lui Perseu al său permanența bronzului.

Monumentul lui Lenin de Boris Caragea sau cel al doctorului Petru Groza de Constantin Baraschi (pentru orașul Deva) s-au

definitivat în mîinile acestor muncitori de talent. Formele de pămînt au urmărit cele mai fine cute ale statuii, le-au redat expresia, pentru ca bronzul o dată turnat să nu denatureze cu nimic munca artistului. Metalul răcit devine obiectul atenției cizelorilor. Pe masa acestora poți întîlni „Maternitatea” de Cornel Medrea alături de portretul actorului Ion Brezeanu de Dumitru Paciurea. Turnarea a lăsat urme pe masivul din bronz. Artistul nu trebuie trădat și atunci pilele, pămătufurile intră în acțiune. Centimetru cu centimetru, viitorul obiect al admirației altor oameni devine perfect. Statuia este abia acum într-adevăr gata.

În alt colț al Bucureștiului, pare că subsolul și-a revărsat tot belșugul de piatră. În soare,

cioburile mici strălucesc. Dălțile mușcă încet, însă precis. Formele se întrezăresc. Din blocul de marmură se desprinde rotunjimea unui braț. Dălțile sînt minuite de meșterii pietrari ai combinatului Fondului plastic. Uneori meșterii Dumitru Liritis, Aurel Chevereseanu, Aurel Saita sau Gheorghe Tămășoiu transpun numai în piatră, adică recrează o operă de artă în alt material decît cel inițial. Punct cu punct, fiecare fragment este cioplit îndelung; acum, după aproape 30 de ani de cînd a fost gata în atelier, „Arcașul” de Ion Jalea — în piatră de data aceasta — va împodobi litoralul în tovărășia altor lucrări renăscute tot aici. Se întîmplă însă ca modelul să fie mult mai mic. În acest caz pietrarii dovedesc că nu sînt numai niște copîști

modești. A mări în marmură pînă la dimensiunea monumentului înseamnă artă, artă cu atît mai complicată cu cît nu poate fi vorba de o fantezie liberă, ci de fidelitatea cea mai înaltă față de original. Și dălțile cioplesc mereu, încet și precis, întru înfrumusețarea orașelor noastre prin arta sculptorilor.

Să nu uităm: în sălile de expoziții sau oriunde există o operă de artă este prezentă și munca anonimilor colaboratori ai creatorului, „mîna dreaptă” care împletește meșteșugul cu arta. O admirăm mereu — fără să ne dăm seama — atunci cînd prețuim strălucirea unei pînze sau măreția unei statui.

A. ARDELEANU

Fotografii de Tralan PROSAN

Un ultim retuș, și statuia „Arcașul” de Ion Jalea va putea fi gata să împodobească litoralul.

WILHELM TELL

Desi străvechea poveste a lui Wilhelm Tell, nefăcutul arcaș, erou al luptei de eliberare a poporului elvețian de sub jugul habsburgic, este cunoscută până în cele mai mici amănunte și de copiii din școlile elementare, ea capătă pentru toți un farmec irezistibil atunci când e povestită de câte un bătrîn din Burglen — localitatea natală a lui Wilhelm Tell — care o deapănă molcom ca pe propriile sale amintiri.

Mai tîrziu faptele din adolescența și tinerețea lui Tell, care nu sînt amintite în celebra dramă a lui Schiller și nici în libretul scris de Hippolyte Bis și Jouy pentru nu mai puțin cunoscuta operă a lui Rossini. Povestesc bătrînii, într-un limbaj deosebit de colorat, despre incomparabila iscusință de arcaș a eroului, manifestată încă din fragedă copilărie, și despre deosebitul simț al dreptății care-l anima pe micul Wilhelm.

După cîteva episoade oarecum inedite, povestirea bătrînilor seamănă adîmca cu faptele consemnate de versurile dramei lui Schiller.

...Vinător și marinar nefăcut (pe Lacul celor patru cantoane), Tell trăiește către sfîrșitul secolului al XIII-lea frămîntările poporului său, avîntul luptei de eliberare a acestuia de sub jugul imperiului german.

Cantoanele centrale ale Elveției, cele trei „țări păduroase”, încheie o înțelegere denumită „alianța veșnică” împotriva cotropitorilor germani, formînd nucleul viitoarei Confederații elvețiene.

Ca un simbol al trufiei stupide a administrației imperiale, Gessler, guvernatorul german al cantoanelor Schwytz și Uri, a cocotat în vîrfurile prăjini, chiar în mijlocul pieței din Altorf, o palărie nobiliară pe care toți elvețienii erau obligați s-o salute cu adîncă plecăciune. Mîndru, Tell refuză să se umilească, ceea ce atrage mînia trufașului Gessler, care scornește o perfidă răz-bunare:

„...La arcul — văd că-l ai/La îndemină — și doboară-acum/Un măr ce-l pui băiatului pe creștet/Dar țin să-ți spun, ochește bine, Tell:/Nu-l nimerеști din prima dată? Unde/Ți stau picioarele-ți va sta și capul”.

Se știe că nefăcutul arcaș a lovit în plin mărul și că nici un fir de păr de pe capul fiului său iubit n-a fost clintit.

Legenda povestește în continuare că, întrebare de Gessler de ce și-a pregătit cea de-a doua săgeată, eroul îi dă un răspuns plin de temerară sinceritate: „De-aș fi lovit copilul cu săgeata/Dinții, v-aș fi străpuns cu cea de-a doua/Și zău, n-aș fi greșit a dona țintă”.

Gessler dă ordin ostașilor să-l lege pe Tell — căci a promis să nu-i ia viața — și să-l întemnițeze în castelul din Kussnacht. În timpul drumului, la traversarea Lacului celor patru cantoane, se stîrnete o furtună gata să înghită în fiecare clipă ușoara corabie cu toți cei de pe ea. Inspăimîntați, corăbierii îl imploră pe Tell, vestit pentru iscusința lui de cărmaci, să-i salveze.

Eroul izbutește să aducă corabia la țarm, dar în același timp, printr-o săritură uluitoare, să scape din mîinile gârzii care-l ducea la temniță. Apoi, prin trecători numai de el cunoscute, traversează Alpii, iese în preajma Kussnachtului în întîmpinarea lui Gessler și-l doboară cu o săgeată bine țintită.

Cu episodul uciderii lui Gessler și izbucnirea răscoalei armate a poporului elvețian împotriva cotropitorilor germani se încheie atît drama lui Schiller cît și opera lui Rossini. Legenda populară povestește în continuare momentele cele mai reprezentative pentru curajul lui Wilhelm Tell. Ca un simbol al eroismului simplu, modest al personajului, ne apare însuși scena morții lui Tell. Trecînd pe malul râului Schaechen el observă că apele umflate de torențele de primăvară prinseseră în viltoarea lor un copil. Fără nici o ezitare, eroul se aruncă în mijlocul bulboanei și izbutește, după eforturi supraomenești, să salveze băiatul. Apoi, după cîteva încercări nereușite de a-și salva propria viață, își dă seama că e pierdut; senin, el se lasă purtat de puhoiul apelor la vale...

Călătorului care colindă malurile Lacului celor patru cantoane îi sînt înfățișate multe mărturii legate de existența eroului. Printre cele mai cunoscute monumente istorice ale țării se numără trei capele ale lui Tell, iar la Altorf, alături de o statuie sculptată de Kissling, se află un turn și o fîntînă despre care se spune că au fost martorele unor momente semnificative din viața eroului.

Fără îndoială că puține sînt figurile de legendă care să fi inflăcărât în asemenea măsură imaginația creatorilor de artă ca acest erou al independenței Elveției. Începutul l-a făcut acum mai bine de cinci veacuri un pictor anonim care a înfățișat pe zidurile străvechiului turn din Altorf, în imagini naive dar pline de vigoare, întreaga istorie a lui Tell.

Considerată drept un simbol al luptei dîrze, curajoase, împotriva tiraniei, figura legendarului arcaș dăltuită în granit de sculptorul Beauvallet străjuia tribuna Clubului iacobinilor din Paris, ilustrație vie la inflăcările chemări la luptă rostite de Robespierre...

În ciuda mărturiilor istorice s-au găsit totuși destui pseudo-savanți reacționari germani care au încercat să nege existența lui Tell și, implicit, să minimalizeze lupta nefăcută a poporului elvețian împotriva asupririi habsburgilor.

Dacă existența lui Wilhelm Tell ne apare astăzi certă în lumina studiilor istorice contemporane, în ce privește vestita încercare a iscusinței lui de arcaș, cercetări folclorice serioase o atribuie unei legende islandeze, știut fiind că numeroase motive folclorice nordice s-au răspîndit în țările Europei.

Esențială, impresionantă prin adîncă ei semnificație istorică, rămîne însă în primul rînd temerara luptă, încununată de izbîndă, a poporului elvețian împotriva armatei cavalerilor germani, pe fondul căreia se profilează figura legendară a lui Wilhelm Tell.

Imperiul german ne apare în acel frămîntat sfîrșit de secol asemenea unui uriaș lanț de vulcani ai revoltei populare. Pretutîndeni răscoalele țărănești împotriva feodalilor prădălnici izbucneau cu o violență nămaînîntă pînă atunci (un moment eroic deosebit înscris vestita răscoală condusă de Frederic Sabot-delemn, răscoală care cuprinsese întreg ținutul Rinului). Pe rînd însă toți acești vulcani ai miniei populare s-au stîns în valuri de sînge. Numai lupta înverșunată a țărănilor liberi elvețieni a reușit să înfrunte pînă la capăt și să coplesească armatele trimise de împăratul german. Aici, între culmile semețe ale Alpilor, cantoanele helvetice au purtat unul din cele mai lungi războaie de eliberare din istorie, care ar putea fi supranumit „războiul de 200 de ani”, căci început în 1291, a luat sfîrșit cu victoria deplină și eliberarea Confederației elvețiene de-abia în 1499. Pe primul plan al acestui îndelungat și greu război se impun însă bătăliile din anul 1315 care au culminat cu lupta de la Morgarten. Oastea principală de șoc a elvețienilor o formau detașamentele de arbarețieri, țințași nefăcutuși care, în hărțuiriile din trecătorile munților ca și în luptele din cîmp deschis, au îngenunchat de nenumărate ori trufia cavalerilor germani ferecați în armuri. Era firesc deci ca unul dintre acești arcași, viteazul Wilhelm Tell, să fie aureolat cu nimbul legendei și să devină eroul simbolic al celei mai însemnate pagini din istoria Elveției.

Mircea HERIVAN

MOSKVA

Leninski Prospekt 45

Există, înscrisă în noul Program al P.C.U.S., cîteva cuvinte ce exprimă cum nu se poate mai bine și cum nu se poate mai concis marelui sens al societății pe care o construiesc cu entuziasm oamenii sovietici: „Totul pentru om, pentru binele omului”.

O expresie vie a grijii de a asigura omului sovietic condiții optime de viață o constituie și organizarea unei largi rețele de întreprinderi menite a rezolva cele mai variate necesități ale cetățenilor. Pretutîndeni găsești o impresionantă îmbinare a elementului obșteșc, a ini-

țiativei celor mulți, cu organizarea de către stat a tot felul de servicii. Prestațiile de servicii au în vedere aici marile mase, pe fiecare om al muncii. Biroul „bunicelor” (bătrîne pensionare care, la un apel telefonic, vin să stea două-trei ore cu copilul dacă părinții vor să meargă la teatru, la cinema sau într-o vizită), excursiile prin Moscova organizate pentru pasagerii care se află în tranzit prin gări, „Parada modei” prezentată în holurile aceluiași gări, închirierea diferitelor mașini electrice casnice pe un preț derizoriu și a autoturismelor

Drăgălașa Alla Iarosevici vă reține la cerere o cameră de hotel, vă procură bilete la spectacolul preferat, trimite, în ziua indicată, la domiciliu cadourile comandate de solicitanți.

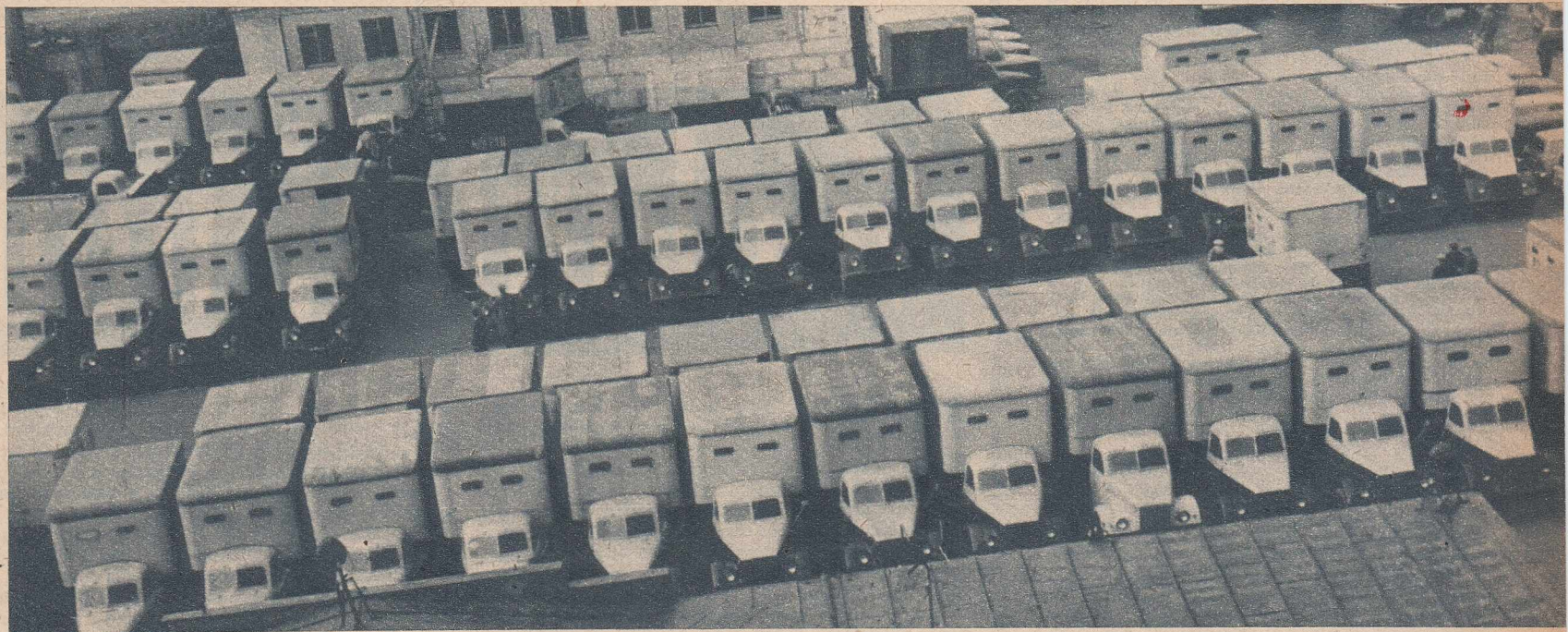

Și soții Anatoli și Nina Dolenko sînt recunoscători agenției, care i-a ajutat să alege un itinerar minunat pentru călătoria lor de nuntă, oferindu-le pe loc și biletele respective.

La aceste ghișee se pot obține bilete de autobuz, tren, avion sau motonavă, pentru orice localitate sau rută din Uniunea Sovietică.

Peste 200 de mașini speciale ale agenției așteaptă comanda, ca să transporte la destinație mobilă sau alte obiecte grele.

pe timpul concediului de odihnă sînt doar cîteva din variatele forme ale acestor servicii.

★

Fotografiile din aceste pagini mă îmbie să continui în genul obișnuitelor reportaje radiofonice: ...ne aflăm împreună cu dumneavoastră la Agenția centrală de transporturi și expediție din Moscova (A.C.T.E.M.). Pe noua arteră a capitalei Tării Sovietice, Leninski Prospekt, a apărut nu demult această instituție, care oferă o minunată îmbinare a frumosului cu utilul. Intri aci pentru prima oară mințat de o mare curiozitate, trezită de cele auzite și citite despre activitatea A.C.T.E.M... Vrei să știi ce se poate obține la birourile de prestații — „Service” — amenajate cu gust la parterul acestei clădiri noi.

Numai simpla înșiruire a serviciilor aflate aici te lămurește foarte bine. La ghișeele A.C.T.E.M.-ului poți comanda (dacă vrei, o faci prin telefon) bilete pentru orice mijloc de transport modern: expresuri electrice, avioane rapide TU-104, TU-114, IL-18, motonave

fluviale cu aripi „Racheta” sau „Sputnik” ș.a.m.d. Biletele îți sînt aduse acasă sau la locul de muncă. (Poate că citești aceste rânduri și vreunul din conducătorii birourilor noastre de voiaj. Ce ziceți, tovarăși, de aceste preocupări puse în slujba omului?)

De aici, de la A.C.T.E.M., pleacă autobuze-expres confortabile spre Harkov, Ialta, Simferopol, Rostov sau Voronej; aici poți închiria autoturisme sau te poți înscrie la excursii prin locurile pitorești din jurul Moscovei.

Peisajul capitalei sovietice nu-l poți concepe azi fără cele aproape 400 de mutări în case noi care au loc zilnic. E de ajuns un telefon, și specialiștii agenției sosesc, împachetează lucrurile, mobila și le transportă la noul domiciliu. În afară de toate acestea, agenția, prin reprezentanții ei, îți trimite acasă, fie că stai la Novosibirsk, fie că locuiești pe strada Gorki din Moscova, cumpărăturile făcute la marile magazine. Prin gările și aeroporturile Moscovei vin și pleacă zilnic sute de mii de cetățeni. La celebra definiție a lui III și Petrov cum că fiecare om este un picton, s-ar putea adăuga

astăzi că fiecare om este și un călător. Ai venit la Moscova; vrei să vezi un spectacol, un film pe ecran panoramic sau dorești să faci o vizită la un muzeu. Nimic mai simplu: A.C.T.E.M.-ul are rezervate bilete pentru orice spectacol, îți ușurează vizitarea oricărui muzeu sau monument istoric, o comandă și dorința îți este îndeplinită. Se mai poate întâmpla să cauți un cunoscut al cărui adresă ai pierdut-o sau să vrei să-ți cumperi o carte mai rară și să nu știi unde s-o găsești. Te adresezi agenției. Răspunsul la diverse întrebări îl primești contra unei taxe infime de o copeică sau două, la ghișeul de informații. Și acum, o mică precizare: sumele percepute pentru serviciile prestate de A.C.T.E.M. sînt atât de mici, încît nu constituie pentru nimeni o problemă.

Salariații agenției seamănă într-un fel cu ziariștii: trebuie să fie întotdeauna bine informați. În redacțiile ziarelor există de obicei un redactor de serviciu la teleimprimătorul ce înregistrează știrile. Aici, blonda Svetlana (20 de ani — studentă la Institutul de transporturi, anul II, secția fără frecvență — veselă,

amabilă, nelipsită participantă la spectacolele de artiști amatori) are la dispoziție cîteva teleimprimatoare care transmit știri din toate domeniile. Alături se află dispecerul care, înarmat cu un aritmometru electronic, calculează, hotărăște, anunță locurile libere.

Înutil să vă mai spun că am întreprins o mică anchetă printre cei care se aflau la diferitele birouri ale A.C.T.E.M.-ului. Asemenea răspunsuri — cum am primit la întrebarea: „Sînteți mulțumit de felul în care ați fost servit?” — le doresc tuturor celor care practică această minunată profesie — servirea semenilor lor, indiferent de domeniul în care activează.

Aci, pe Leninski Prospekt nr. 45 din Moscova, poți într-adevăr afla ce înseamnă a munci cu mult suflet. Aici află că „Service”-ul nu este o simplă servie, ci... încă ceva în plus, care nu poate fi legat de bani, ci doar de marele sens al cuvintelor „totul pentru om”.

AI. ȘTARK
Correspondență din Moscova

DIALOG-INVECTIVĂ ȘI
...REDRESARE MORALĂ

de Florica ŒLMARU

Îndeobște, față de dictaturii și dictaturii care, în diferite țări, slujesc interesele monopolurilor și politici americane, limbajul oficial al S.U.A. este tandru. Micii despoți feroci și corupți sînt pentru protectorii lor yankei „bunul nostru prieten”, „fidelul nostru aliat” ș.a.m.d. Astfel era dezmiardat pînă nu de mult și Ngo Dinh Diem în coloanele presei americane. Reciproc, presa diemistă era numai miere și tămîie la adresa „puternicului aliat”, „marelui și generosului prieten” etc.

Tonul dialogului americano-diemist a suferit însă modificări apreciable. Acum a căpătat următoarea înfățișare:

NEWSWEEK: În Vietnamul de sud, „corupția, care este de multă vreme o problemă majoră, se răspîndește continuu... Moralul armatei este scăzut...”

NEW YORK TIMES: „Regimul personal al președintelui și al familiei sale, arrogant și rigid dictatorial, a devenit în general nepopular... Președintele este atît de plin de suspiciune față de aproape toți cei din jurul său, încît nu are încredere în nimeni altul decît în el însuși atunci cînd trebuie să ia o hotărîre importantă. Mecanismul administrativ al guvernului este astfel blocat... În lumina implicării S.U.A. (admirajii savanta delicatete a formulei privitoare la amestecul Washingtonului! — n.n.), oficialitățile americane au desigur dreptul să facă cunoscută dorința lor ca Ngo Dinh Diem să fie schimbat...”

THOI BAO (ziar diemist — într-un articol reprodus a doua zi și de alte ziare sud-vietnameze): „Dorește oare guvernul american să ne ajute numai cu condiția să exploateze Vietnamul în baza unei politici imperialiste? Politica... S.U.A. față de Cuba și Laos ne-a arătat chipul imperialismului... Avem motive să credem că americanii vor ajuta Vietnamul numai condiționat, și principala condiție este să poată conduce această țară în baza politicii obișnuite a imperialiștilor...”

Așadar, cercurile conducătoare din S.U.A. au descoperit deodată că „bunul prieten” Diem este corupt și impopular, iar Diem la rîndu-i a descoperit, tot deodată, că „generosul aliat” este imperialist. Ce s-a întîmplat? Ce a întrerupt îndelungata idilă americano-diemistă?

După mărturiile presei din S.U.A., misiunea condusă de generalul Taylor a cunoscut în mod concret în Vietnamul de sud o realitate asupra căreia Washingtonul căuta să păstreze pudice iluzii. Trimisul Casei Albe și consilierii săi s-au găsit în fața unei țări terorizate și pradate de administrația tiranică a lui Diem și a lacomei sale numeroase familii — dar și în fața unui popor hotărît să-și cucerească o altă condiție de viață, liberă și demnă. Frontul național de luptă pentru eliberarea Vietnamului de sud, creat la sfîrșitul anului trecut, este literalmente omniprezent, iar unitățile de eliberare controlează regiuni din ce în ce mai întinse și mai importante ale țării. Misiunea condusă de generalul Taylor avea drept sarcină să examineze posibilitățile unei intervenții militare americane directe. Dar politica S.U.A. s-a compromis prea deseori sprijinind fără rezerve dictatori detestați în propria lor țară și disprețuiți de opinia publică internațională — de la Batista la Cian Kat-și, de la Trujillo la — ei bine — tocmai la Ngo Dinh Diem. De unde, explicabile preocupări de prudentă...

Nu chiar atît de radicale pe cît lasă să se înțeleagă „New York Times” atunci cînd vorbește despre „dorința S.U.A. ca Diem să fie schimbat”. Ci întreprinzînd un fel de acțiune de... redresare morală a marionetei sud-vietnameze. După cum reiese din articolul publicat de „Newsweek”, care recomandă ca orice ajutor să fie condiționat de „cererea expresă” ca Diem „să smulgă din rădăcini corupția ce dîntuie virturile administrative”. Sau din declarația făcută de președintele Kennedy într-o recentă conferință de presă, că „Statele Unite încearcă să colaboreze cu guvernul președintelui Ngo Dinh Diem pentru a mări atașamentul poporului vietnamez față de guvernul său”, deși „în acest domeniu vor exista cu siguranță controverse și dificultăți continue”.

Intr-adevăr, judecînd după izbucnirile anti-americane ale presei diemiste, Diem nu vrea să se lase... redresat moral, nici măcar atît cît se consideră necesar la Washington pentru salvarea unor minime aparențe. Așa încît actuala situație din Vietnamul de sud pune autoritățile din S.U.A. înaintea unei crude dileme:

Sau:
— să nu-l sprijine pe Diem, ca fiind prea de tot compromis și compromișător — dar fără ajutor american regimul diemist s-ar prăbuși curînd sub presiunea mișcării de eliberare.

Sau:
— să-i acorde intervenția militară pe care o cere — dar multora le este clar, ca și revistei „Newsweek” în articolul deja citat, că „un lucru pe care în mod cert armata S.U.A. nu l-ar putea realiza este cîștigarea unui război de partizani împotriva unor adversari care au sprijinul unui mare număr de oameni de rînd din Vietnamul de sud”.

De altminteri, datele dilemei nu s-ar schimba cu nimic chiar dacă Diem ar fi mai puțin refractar încercărilor americane de salvare a aparențelor și ar consimți la simulacru de... redresare morală.

PE AICI A LUPTAT SAMORI!
SOARTA LUI ALMAMI ■ CÎN-
TECUL ELEFANTULUI

Tînără guineeană (fotografie de Pierre Bauet, Guineea, Premiul III la cel de-al treilea Salon Internațional de artă fotografică al Republicii Populare Romîne).

Vechiul și nou

Ne îndreptăm, sub bolta vie a arborilor tropicali, spre palatul prezidențial din Conakry, capitala Republicii Guineea. În acest palat își aveau reședința guvernatorii francezi, stăpînii absoluți ai țării începînd de la sfîrșitul veacului trecut — cînd ultimul centru de rezistență a fost nimic de trupele expediționare — și pînă la 28 septembrie 1958, cînd Guineea a răspuns „nu” la referendumul organizat de guvernul de la Paris pentru consfințirea noii constituții franceze. După cum se știe, acceptarea de către diferitele colonii a constituției propuse de generalul de Gaulle semnifică rămîinerea lor în sinul Comunității franceze, adică, mai puțin eufemistic, în cadrul imperiului colonial francez.

La 28 septembrie 1958, declarîndu-se cu o zdrobitoare majoritate de voturi împotriva constituției, Guineea și-a cucerit independența. Un nou stat și-a făcut astfel apariția pe harta Africii, iar „rezervația” colonialistă de pe continentul negru s-a restrîns și mai mult.

Rezultatul votului nu a fost desigur înțimplător. Astăzi, în piața din fața palatului prezidențial se înalță un monument impresionant prin însăși simplitatea lui, pe al cărui soclu stă scrisă o singură frază: *Aux martyres du colonialisme* (Martirilor colonialismului).

Privind placa de marmură gîndul te duce la eroii căzuți în lupta împotriva invadatorilor colonialiști. La Samori, neînfriecatul

conducător de oști de la sfîrșitul secolului trecut, care ani de-a rîndul și-a strămutat din loc în loc întreaga sa armată și populația de sub oblăduirea sa, nelăsînd în fața cotoptorului decît „pămînt ars” și provocînd mari pierderi trupelor franceze.

Te duce gîndul la cei care și-au jertfit viața în anii premergători cuceririi independenței, la M'Balisa Camara, care era gravidă cînd a murit sub cizmele jandarmilor; la Um Niobé, Uezin Culibali, Konaté Mamadú, la nenumărații eroi anonimi căzuți în bătălia pentru libertate.

Izbînda de la 28 septembrie 1958 a fost pregătită de munca stărnitoare depusă de Partidul Democrat al Guineei, care a reușit să unească masele cele mai largi într-un front unic anticolonialist. Sprijinit de muncitorii — detașament relativ puțin numeros, dar combativ — și de țărani, care constituie imensa majoritate a populației, Partidul Democrat a condus cu succes lupta poporului pentru independență.

BLOCADA SE PRĂBUȘEȘTE

Imediat după aflarea rezultatului referendumului, guvernul francez a lansat o adevărată ofensivă economică, politică și diplomatică pentru a determina Guineea să revină în „grădina Comunității franceze”.

Peste noapte toți tehnicienii francezi, arhivele și materialele au fost retrase. Autoritățile franceze au pornit o campanie propagan-

distică împotriva Guineei, au încercat să dezorganizeze viața economică a tînărului stat, au recurs la presiuni diplomatice de tot felul. Toate acestea, în zadar.

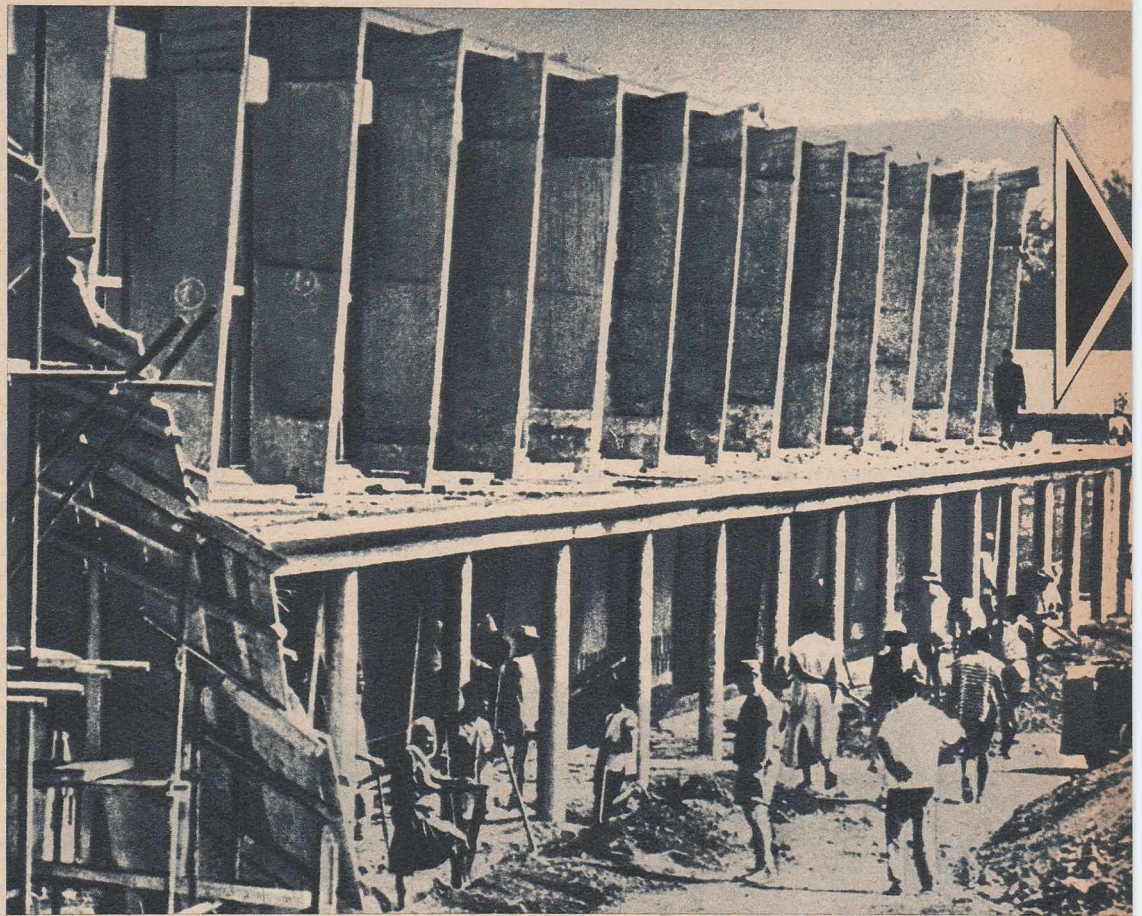
Țările socialiste au acordat Guineei un ajutor multilateral — moral, politic, diplomatic și economic. În cuvîntarea sa de salut rostită de la tribuna Congresului al XXII-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, Saifulai Dialo, secretarul politic al Partidului Democrat și președintele Adunării Naționale, a subliniat din nou importanța acestui ajutor, acordat „tocmai în momentul cînd colonialiștii de toate felurile, înverșunați de izbînda poporului guineean, s-au unit pentru a sugruma Guineea independentă și a împiedica răspîndirea experienței sale”.

„Colaborarea cu țările socialiste — a declarat Dialo — se înfăptuiește în spiritul înțelegerii reciproce, fără nici un fel de condiții politice și militare, într-o atmosferă de prietenie între popoarele noastre și cu stricta respectare a independenței noastre. Țările socialiste, partidele comuniste și muncitorești însuflețesc popoarele Africii și ale lumii întregi, care luptă pentru independență și dezvoltarea țărilor lor...”

Guinea este angajată într-o vastă acțiune de lichidare a nefastei moșteniri a colonialismului, de dezvoltare a unei economii de sine stătătoare. Accentul în planul trienal, adoptat în 1960, cade pe dezvoltarea agriculturii, pe construirea de diferite întreprinderi ale industriei ușoare, de fabrici pentru prelucrarea produselor agricole. La sate crește numărul cooperativelor, care, în ultima vreme, au căpătat o funcție nouă: aceea de a sprijini cultivarea în colectiv a pămîntului și de a croi în felul acesta calea spre cooperarea de producție.

„SCLAVA SCLAVULUI”

Guvernul acordă o deosebită atenție problemelor femeii și ale tineretului.

Construcția tipografiei de stat din Conakry, realizată cu ajutorul Republicii Democratice Germane, este doar una din numeroasele manifestări ale ajutorului multilateral și dezinteresat acordat de țările socialiste tînărului stat african.

ÎN INIMA AFRICII

În Guinea colonială femeia era „sclava sclavului”, suferind o dublă exploatare: ca femeie și ca muncitoare. Astăzi, acestei situații înjositoare i se pune cu hotărîre capăt. În toate consiliile sătenești, în adunările și conferințele locale și naționale ale Partidului Democrat femeile și tineretul iau parte foarte activă. Statutul P.D.G. prevede, de altfel, ca în toate organele de conducere, de jos și pînă sus, să fie ales un anumit număr de femei și de tineri. În fapt, procentajul minim obligatoriu este adesea întrecut.

Am auzit pe mulți guineeni repetînd un vechi proverb african: „Educația omului începe cu 20 de ani înainte de nașterea sa”, înțelegînd prin aceasta că educația mamei o condiționează pe aceea a copilului. Este și acesta unul din motivele pentru care guvernul a luat o serie de măsuri în scopul de a facilita și pe cale legislativă emanciparea femeii.

Legislația recent adoptată prevede interzicerea căsătoriei pentru tineretele fete înainte de împlinirea vârstei de 17 ani și obligativitatea consimțămîntului fetei la căsătorie. Aceasta înseamnă un salt uriaș într-o țară în care, doar cu cîțiva ani în urmă, bărbatul bogat își putea achiziționa cu ușurință soții (în unele cazuri fete foarte tinere), achitînd în prealabil viitorilor socri o sumă mai mult sau mai puțin importantă, așa-numita „zestre”. Așadar zestre, conform obiceiului, era furnizată de soț și destinată... părinților fetei.

Imagine sugestivă din Guinea colonială: o așezare a căutătorilor de diamante în Guinea superioară.

Institutul național de igienă din Conakry.

Desigur, și în acest domeniu greua moștenire a trecutului nu poate fi lichidată printr-o trăsătură de condei, însă este indiscutabil că în viața femeii guineene se petrece o cotitură și că s-au produs schimbări înnoitoare în primul rând în conștiința tinerei generații.

„DIAVOLUL ROȘU AL MUNTELUI” NU MAI IEȘE DIN CASĂ!

Vechiul și noul apar cu pregnanță în neașteptatele metamorfoze ale „șefilor de canton” care, sub administrația franceză, tăiau și spinzurau în sutele de cantoane în care fusese împărțită Guineea.

Ce au devenit acești potentăți locali? În districtul Beila, cel puțin, se pare că, de voie, de nevoie, se adaptează timpurilor. Mulți din ei lucrează pământul; alții, care

fuseseră funcționari, și-au reluat serviciul. În fine, un altul ține un centru de benzină. Soțiile lor i-au părăsit, o dată cu averea lor. Astăzi nu le-au mai rămas decât două sau trei neveste, de obicei cele mai bătrâne.

Unul singur s-a agitat mai mult. Atunci președintele consiliului districtual a organizat o conferință pentru a demasca în fața masei uneltirile sale. Simțindu-se cu musca pe căciulă, fostul șef de canton s-a speriat atât de tare încât a dat bir cu fugiții. Cel mai detestat dintre ei, supranumit „Diavolul roșu al muntelui”, nici nu mai îndrăznește să iasă din casă...

Nu este mai fericită nici soarta fostului șef de canton din Dabola, Almami, care se trăgea din vechii șefi de trib din Timbo. După proclamarea independenței, înseși soțiile și mulți dintre copiii lui Almami s-au înscris în Partidul Democrat... S-a trezit singur cuc. Nu-i mai rămânea decât să se spinzure sau să pună mâna pe sapă. A ales a doua alternativă.

Cît de grăitoare sînt aceste „fapte diverse”, care vădese că epoca satrapilor locali, agenți ai administrației coloniale, a apus pentru totdeauna.

OAMENII GUINEEI

Care sînt impresiile cu care călătorul părăsește Guineea? Desigur, oricît de emoționantă îți apare pădurea virgină, mai ales cînd o vezi pentru prima oară, oricît de îmbietoare și de exuberantă este vegetația luxuriantă, cu coloritul ei viu, intens, oricît de tulburătoare, cel puțin pentru un european, poate fi aversa tropicală, dezlănțuirea elementelor naturii într-o noapte de septembrie, pe malul oceanului, la 8° latitudine nordică — impresiile cele mai puternice le lasă oamenii Guineei.

Mi-aduc aminte de tînărul șef al consiliului districtual care ne-a primit cu atîta ospitalitate în căsuța sa modestă de lângă Kindia. Cu cît interes pune întrebări și asculta relatările noastre despre realizările R. P. Romine!

Mi-aduc aminte de tînăra guineeană — să

fi avut 17-18 ani — care de la tribuna unei adunări populare, în fața a mii de delegați sosiți din toate colțurile țării, vorbea cu foc despre problemele emancipării femeii. „Voi spune soțului meu cînd mă voi mărita — declara ea — că doresc să fiu singură la casa mea!” Cuvintele ei găseau un profund ecou în rîndul ascultătorilor și ascultătoarelor, pecetluind acel trecut în care femeia guineeană era „sclava sclavului”.

Mi-aduc aminte de convorbirea avută cu învățătorul din satul de lângă coasta Atlanticului, care ne invita cu mîndrie în școala nou-nouță, gata să-și primească elevii, copii și vîrstnici. Sute de asemenea școli au fost construite în Guineea, într-un timp foarte scurt, prin muncă voluntară.

Și alături de imaginea învățătorului îmi apare și aceea a inimoșilor profesori de la școala politehnică din Conakry. „Țara — spuneau ei — are nevoie imperioasă de constructori pricepuți, de ingineri și tehnicieni care să-i pună în valoare uriașele bogății. Ei trebuie formați «în mers» și aceasta nu e treabă ușoară”.

Și mi-aduc aminte de serbările populare la care am asistat, de corurile cînd vioaie, cînd triste, de melopeele alternînd cu cîntece avîntate, ale căror cuvinte nu le înțelegeam dar al căror tilc îl deslușeam cu ușurință.

Rapsozii populari slăveau pe eroii trecutului, pe Samori Turé, pe Alfa Iaiia, șeful din Labé, cîntau lupta de eliberare și pe martirii ei, pe luptătorii anonimi care, mai aproape de zilele noastre, și-au dat viața pentru libertatea și fericirea poporului lor. Cîntau frumusețile patriei, viitorul...

Dintre toate, cîntecul elefantului, poate mai grăitor ca oricare altul, oglindește spiritul Guineei noi, mîndră, încrezătoare în viitor, în capacitățile creatoare ale poporului. Înțeleptul și puternicul elefant — spune cîntecul — nu-și cunoștea forța, zăcea la pămînt și dormita. Dar o dată ridicat, nimic nu-l mai poate opri. Aidoma lui, poporul care și-a cucerit libertatea nu va mai putea fi niciodată îngenuncheat...

L. NIȚESCU

În Guineea liberă aceste tinere fete, eleve ale unui liceu din Conakry, nu vor mai cunoaște viața amară pe care au duș-o mamele lor în timpul colonialismului, cînd femeia era socotită „sclava sclavului”.

ducație pentru toate virstele

UN CAZ DIFICIL

Reputația de „caz dificil” a lui Costel a început în clipa în care mătușa Saveta l-a surprins demontând ceasul „C.F.R.” rămas de la mama-mare, expozat de seamă în muzeul familiei. Ceasul era oricum stricat de mulți ani și tocmai așa își justifică micul inculpat „crima”: voise să-l repare. Dar cum rămada de roțițele culese cu sirguintă în măruntaiele ceasului nu spunea nimic pozitiv în favoarea acuzatului cum mătușa nu avea o încredere deosebită în cunoștințele tehnice ale nepotului, ceasornicarul improvizat nu zbuti să-și dovedească talentele și plăti estul de scump atentatul său la muzeul familial.

A urmat fiul de călcat. Cedase rezistența și, pînă la venirea electricianu-

o dovedeau numeroasele obiecte confecționate în orele de lucru manual. Dar cele aflate, în loc să-i lămurească, au avut darul să-i infurie și mai mult pe părinții lui Costel. Așadar, incorigibilul „meșter-strică” putea fi și altfel cînd voia. Să-l facem deci să vrea.

Au urmat obișnuitele metode de reprimare „pedagogică”. Dar nici „micile mijloace”, nici „marile mijloace” n-au izbutit să-l facă pe Costel să se stăpînească în fața unor mecanisme care refuzau să-l mai servească pe om, să se miște, să cînte... De pildă, aparatul de radio...

Un prieten al familiei a sugerat ideea unei consultații medicale. Costel era bolnav poate cu „glanda”, cu „nervii”. Prietenul citise undeva despre un caz asemănător.

Băiatul a fost dus la policlinică, măsurat, cîntărit, ciocănit sub genunchi cu un ciocănel de cauciu, pus să zică „trezeci și trei de cocostîrci pe casa lui Kogălniceanu” și „trezeci și trei de regimente de artilerie călăreață”, ceea ce a făcut cu bunăvoință, observînd numai că, după părerea lui, este o prostie să mai transporti artileria pe cai, cîtă vreme există autocamioane blindate. Iar doctorița cea lînăra a socotit observația ca fiind „perfect logică”, dîndu-i dreptate pacientului.

Și cum doctorii l-au găsit sănătos tun și nu i-au prescris nici măcar vitamine, poate că mulți ani ar mai fi rămas Costel în categoria „cazurilor dificile”, dacă tovarășul Stancu de la sculărie nu și-ar fi uitat mîncarea acasă. Tovarășul Stancu este tatăl lui Costel. Și atunci cînd s-a întimplat memorabilul accident de memorie al tovarășului Stancu — Costel a fost trimis în grabă să-i ducă pachetul la uzină.

Cînd băiatul a pășit pragul atelierului, noțiunea de rai din poveștile mătușii Saveta a căpătat deodată un conținut. Așa și numai așa trebuie să se întîlnească acel finut al fericii veșnice și nelubrurate: o sală nesfirșită cu tot felul de mașini care se purtau cu oțelul de parcă ar fi fost plastilină sau hîrtie — îl tăiau și-i dădeau tot felul de forme; un loc în care poți construi și repara cît poțtești fără să te certe cineva.

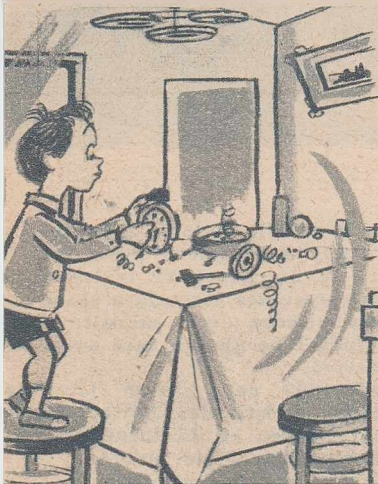
Costel a rămas nu prea departe de prag, fermecat. Acolo l-a descoperit „tăticu”: ținea în mînă pachetul cu mîncare și înghițea lacom cu privirile tot ce se întîmpla în jurul lui.

Și atunci, deodată, lui „tăticu” i-au dat lacrimile. Așa se întîmplă uneori cu oamenii mari, cînd descoperă că au făcut o nedreptate și se simt vinovați. Privindu-și fiul, tovarășul Stancu a înțeles că ceea ce socotea el o condamnată dușmănie față de lucruri era de fapt o timpurie dar nu mai puțin autentică pasiune pentru minunatele creații tehnice ale oamenilor, o stăruitoare necesitate de a înțelege nu numai cu mintea, ci și cu propriile sale mîini. Iar cei mari au trecut nepăsători pe lîngă această pasiune, preocupăți mai mult de obiectele neînsuflețite decît de omulețul viu ce încerca să le afle tainele și să le redea vieții.

— Cum de am putut să nu înțeleg asta? — se întreba tovarășul Stancu.

La prima cheznină, Costel a căpătat un „mecano” cu o mulțime de piese și modele și o trusă lucrată de „tăticu” în atelierul de sculărie. Din acel moment, „cazul dificil” Costel s-a încheiat.

Sen ALEXANDRU

lui, Costel încercase să-l repare cu mijloace proprii. Nici mașina de spălat nu — a lăsat nepăsător. Cît despre telefon, acesta i-a oferit cîteva ore de fericele înegrală și dacă n-ar fi venit tehnicianul la telefoane, Costel ar fi izbutit poate să-l repare. Dar, fiind descoperit, afirmațiile lui vehemente că „știe cum se repară” au rămas iarăși niște simple afirmații.

Costel are numai 8 ani. În urma unui lung șir de asemenea sprăvi, Costel a devenit un „caz dificil”, lușmanul prezumtiv al tuturor lucrurilor înzestrate cu mecanisme. E drept că nu se atinsese decît de obiecte stricate — pe cele în stare de funcționare se mulumea să le privească ore în șir — dar investigațiile sale în anatomia intimă a lucrurilor, fte ele și stricate, erau socotite de rău augur și pentru cele ce nu aveau încă nevoie de reparații, iar afirmațiile repetate că le poate repara, o „condamnabilă trufie”.

Adus foarte des în fața tribunalului „amial, inculpatul plîngea, își lua anghelamente. Dar cînd ventilatorul înceta să-și învîrtească aripile de metal, toate răgănele erau uitate și nu mai rămănea decît întrebarea chinuitoare: de ce nu se mai învîrtește?

Informată de toate acestea, învățătoarea lui Costel a rămas uimită. Elevul ei, lăpărate de a fi un distrugător de bunuri, sărea dăruit cu mîini de aur, după cum

LA VÎNĂTOARE DE IEPURI

Iepurile îl găsiți în acest sezon la cîmpie și la deal, pe arătură și în pădure, dimineața și după-amiaza, pe ger ori pe moină. Dar în ciuda acestei omniprezențe e bine să-l căutați acolo unde trebuie. Adică, atunci cînd e

vînt, să-l căutați în adăposturile naturale: mărăcișuri, tufe etc. Pe ploaie, iepurile nu stă pe arătură; acolo îl putem afla numai pe timp uscat. Cînd e moină sau zăpadă, va sări după ce v-ați apropiat mult de el (uneori v-a face surpriza

de a sări chiar de sub picioarele dv.). Iepurile „știe” că poate fi confundat ușor cu mediul. De aceea stă ghemuit în culcuș și sare doar cînd vede că veniți direct spre el. Iată de ce, atunci cînd căutați iepurii, nu trebuie să mergeți repede și în linie dreaptă, ci în zigzaguri, cu scurte opriri și ocolșuri, cercetînd cu privirea atît acoperirile terenului, cît și locurile descoperite (obiecturile iepurilor sînt destul de ciudate!).

Cîteva recomandări: nu trageți în iepurile care stă pe culcuș: nu e sportiv să nu-i lăsați o șansă de scăpare — fuga; trageți deci numai după ce a sărit — mulțumirea și meritul dv. vor fi mai mari în cazul cînd l-ați doborât. Nu trageți la distanțe de peste 40 de metri. Veți doborî puțin și veți răni foarte mult. Mai bine să oțteți vîzînd cum friptura dv. trece dealul, decît să procurați o masă gratuită primei vulpi care va înțlni iepurile beteag. În cazul cînd un iepure s-a îndepărtat vizibil rînit, trebuie să-l urmăriți; focul de grație este o obligație și o cerință a eticii vînațorești. Un bun cîine de vînațoare va va scuti de multă oboseală, va descoperi chiar și iepurii cei mai abili și-i va ajuge din urmă pe cei răniți.

I. CÎRCIU

De vorbă cu medicul

ALCOOLUL ȘI SĂNĂTATEA (I)

Se știe că alcoolul are o acțiune stimulantă — într-o oarecare măsură — asupra sistemului nervos central, că el contribuie, în anumite condiții, la crearea unei bune dispoziții. Dacă un consum moderat de alcool își atinge, în general, acest scop, depășirea consumului duce la o alterare mai mult sau mai puțin gravă a sistemului nervos, cu consecințe negative nelimitate pentru sănătatea omului.

În fond alcoolul este un toxic care acționează asupra întregului organism și asupra sistemului nervos central în special. Din sistemul nervos, prima parte interesată este scoarța creierului, adică tocmai cea parte a sistemului nervos care controlează toate manifestările vieții omului. Intoxicarea nu presupune neapărat cantități mari de alcool; uneori sînt suficiente 25-30 de grame. Prin mărirea cantității se intoxică ulterior și celelalte părți ale creierului, avînd drept consecință directă tulburarea tuturor funcțiilor organismului.

Cercetările făcute au demonstrat că alcoolul paralizează procesele de inhibiție. Aceasta explică modificările în comportamentul bolnavului de alcoolism, care se manifestă prin: logoree (limbuție exagerată), irascibilitate, dispoziție schimbătoare, senzație falsă de ușurință în gîndire și în mișcare etc.

De fapt, din cercetările științifice făcute s-a putut stabili că, chiar sub influența unor cantități mici de alcool, precizia în mișcări scade, ca și puterea de muncă, iar atenția slăbește și, în general, calitatea muncii este inferioară. Omul nu devine mai profund în gîndire ci, dimpotrivă, mai superficial; capacitatea de înțelegere scade și, implicit, crește posibilitatea erorilor în activitatea practică. S-a observat, de pildă, că asemenea consecințe se ivesc la oamenii cu muncă intelectuală chiar după consumarea unei cantități reduse de alcool. Se înțelege ce funeste pot fi urmările consumului de alcool la acei oameni care prin natura muncii — soferi, piloți, mecanici de locomotivă — au în seama lor zeci și sute de vieți omenești.

Consumul excesiv de alcool duce la paralizia completă a capacității de control a acțiunilor. În intoxicația gravă apar vărsături; temperatura corpului scade îngrijorător, iar insuficiența inimii sau a aparatului respirator poate provoca moartea alcoolicului (fără să mai amintim că moartea poate surveni și în urma accidentelor de circulație, a înghetului etc., la care oamenii beți sînt expuși în mod special).

Alcoolismul devine cu timpul o boală cronică ce se manifestă printr-o alterare profundă a celulelor creierului, cu consecințe asupra comportamentului social și a personalității alcoolicilor. Calitățile morale ale omului scad, dispare simțul responsabilității față de familie și societate, voința este paralizată, memoria și capacitatea intelectuală — atrofiată. Alcoolicul devine ușor un delictiv sau chiar un criminal. Alcoolismul cronic îl poate duce pe individ pînă la nebunie. Despre un om beat poporul spune — pe drept cuvînt — că „și-a hăut mintile”...

În legătură cu alte urmări ale alcoolismului și cu tratamentul acestuia vom vorbi în numărul viitor.

Dr. Silviu GHEREA

Colțul cosmeticienei

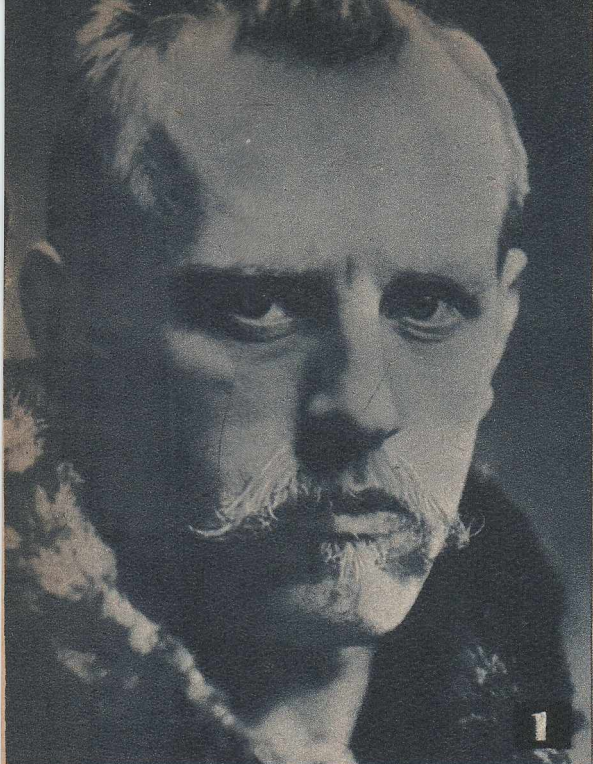
În ciuda faptului că maternitatea deformează corpul, îngroasă picioarele, strică tenul etc., femeile aflate în această stare nu trebuie să se lase obsedate de asemenea inerente neplăceri ci — ținînd seama și de sfaturile medicului — să ia măsuri menite să atenueze unele din efectele semnaltate. O importanță mare trebuie acordată masajelor recomandate de medic și care au drept

ÎNGRIJIRI ESTETICE ÎN TIMPUL GRAVIDITĂȚII

scop buna întretinere a mușchilor pentru ca, după naștere, ei să-și recapete forma și elasticitatea normală. De asemenea, masajele cu o cremă hrănitoare bogată în vitamina A previn apariția vergeturilor pe sîni și abdomen. Este recomandabil, în general, ca în tot timpul sarcinii și un timp după naștere (în perioada alăptării) să se poarte sutien, care va fi modificat după necesități.

În ce privește așa-numita mască a sarcinii — accidente de pigmentație a pielii fetel, care dispar după naștere — ea nu trebuie combătută violent, așa cum din păcate fac unele femei, aplicînd produse tari, caustice, care duc de fapt la ridarea pielii. Pielea fetei unei femei gravide va fi îngrijită ca de obicei, folosînd în plus o loțiune tonică pentru activarea circulației. Un machiaj discret, care să țină seama de modificările intervenite în culoarea carnației, poate la rîndul său să contribuie la aspectul îngrijit și proaspăt al viitoarei mame.

Georgeta MĂLIN

Fotografia 1

„Vreau să vă dezvălui secretul așa-ziselor succese pe care le găsiți, poate, în viața mea, și cred că vă pot da un sfat bun; eu am distrus totdeauna punțile în spatele meu, nu mi-am lăsat nici o posibilitate de retragere. În felul acesta, nu-ți pierzi vremea uitându-te înapoi: ai prea mult de lucru privind înaintea ta“. Iată ce spunea marele explorator norvegian Fridtjof Nansen studenților Universității din Scoția, cu ocazia unei prelegeri ținute în 1925 în fața acestora. Și, într-adevăr, acest principiu l-a călăuzit în tot timpul vieții sale pe Nansen, care a privit mereu înainte, fie în expedițiile sale, fie în activitatea sa socială.

Cu o perseverență rar întâlnită, curaj și pasiune pentru cercetarea științifică, Nansen, de la nașterea căruia s-au împlinit anul acesta o sută de ani, și-a închinat viața cunoașterii și cuceririi Arcticii.

Călătoria pe care o întreprinde în 1882 în Oceanul Înghețat de Nord, întovărășind un grup de vânători pe bordul vasului „Viking“, nu constituie decât primul său pas în „împărăția tăcerii albe“.

Și, o dată pornit, nimic nu l-a mai putut opri. „În prezent mă simt cu totul nepotrivit pentru acest post — răspunde el celor care voiau să-l convingă să rămână în postul de conservator al unui laborator de zoologie, după expediția sa din Groenlanda. În creierul meu fierb planuri de noi expediții; sînt tînăr și am în vine singele neastîmpărat al vikingilor. O viață prea liniștită nu mi se potrivește și poate că-mi va fi dat să-mi servesc țara și în alt chip“.

Hotărîrea de a privi mereu înainte, îmbinată cu dragostea de om și de adevăr, a călăuzit și activitatea sa socială.

„Un coșmar nebun“ — exclamă el la aflarea veștii izbucnirii primului război mondial. Iar atunci cînd puterile imperialiste se coalizează împotriva primului stat socialist, el se opune cu hotărîre politicii intervenționiste. Este uimitor cît de profund a înțeles Nansen, în raport cu timpul acela, mărșul destin al Uniunii Sovietice. Nansen declara atunci: „Se pot nutri îndoieli în ceea ce privește posibilitățile de viitor ale Europei occidentale, dar este imposibil să te îndoiești de marele viitor al poporului rus și de misiunea lui în viața europeană de mai tîrziu...“ Iar în cartea sa „Rusia și lumea“, el a scris că Rusia „într-un viitor nu prea îndepărtat va aduce Europei nu numai salvarea materială, ci și înnoirea spirituală“.

În 1922, acest mare prieten al poporului sovietic a fost ales membru de onoare al

Cu Nansen la Polul Nord

Sovietului de deputați ai oamenilor muncii din Moscova.

În cele ce urmează, cu ajutorul imaginilor, vom merge din nou pe drumurile Nordului îndepărtat străbătute de Nansen.

„FRAM“ ÎN DERIVĂ

Fotografia 2

Descoperirea pe coasta sudică a Groenlandei a unor obiecte care aparținuseră, probabil, vasului expediționar american „Jeanette“, naufragiat la nordul insulelor Noua Siberie, precum și a unor trunchiuri plutitoare provenite de pe țărmul siberian, duc pe Nansen la concluzia că există un curent marin care se mișcă neîncetat din strîmtoarea Bering spre Groenlanda, prin Pol. El hotărîște să folosească acest curent pentru a pătrunde în zona Polului Nord.

Deși planul său, expus la Societatea norvegiană și apoi la Societatea de geografie din Marea Britanie, este privit cu scepticism, Nansen nu se descurajează, ci, dimpotrivă, se avîntă în munca de pregătire. El dă cea mai mare atenție construcției vasului care avea să transporte expediția. Acesta fu

2

conceput cu flancurile indoite înăuntru și cu carena rotunjită și netedă peste tot, în așa fel încît să nu poată fi încheștat de gheață. Astfel presiunea laterală a sloiurilor nu putea face altceva decît să salte vasul mai sus, urcîndu-l pe gheața care avea să poarte în derivă.

La 24 iunie 1893, nava „Fram“ (Înainte părăsește portul Cristiania, îndreptîndu-se către Arctica. Nansen cu 12 însoțitori pornește în faimoasa expediție polară.

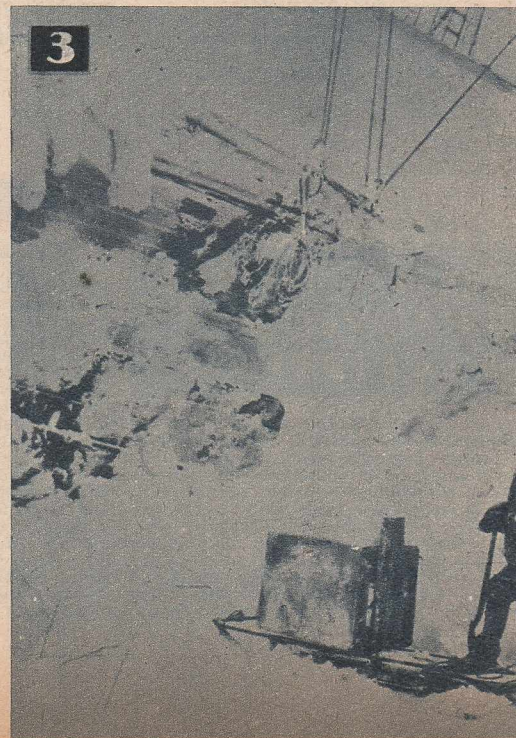
După călătoria de-a lungul coastelor siberiene, la 22 septembrie „Fram“ este prins între ghețuri și își începe îndelungata-derivă.

FIECARE ARE CÎTE CEVA DE FĂCUT...

Fotografia 3

„11 octombrie... Presiuni noi, care dau de veste printr-un pîrîit ușor și trosnituri în flancurile vasului. Zgomotul crește apoi treptat, trecînd printr-o întregă gamă... Vasul tremură și tresare, cînd săltat încet, cînd zguduit. Siguri de rezistența «Fram»-ului, avem o senzație plăcută privind această scenă înfricoșătoare. Oricare altă corabie ar fi fost de mult timp strivită“. (Din jurnalul lui Nansen).

Într-adevăr, „Fram“ iese învingător din

3

4

această încercare, dovedindu-se la înălțimea speranțelor puse în el.

Noaptea polară care se anunța obligă echipajul să înceapă pregătirile pentru o iernare prelungită. Vasul se transformă într-o căsuță de iarnă, iar atunci când întunericul țesu un val negru peste Arctica, pregătirile erau terminate.

În tot acest timp, activitatea pe vas con-

tinuă cu aceeași intensitate. Fiecare are câte ceva de făcut sau, de nu, își găsește de lucru, căci munca neîntreruptă constituie remediul cel mai sigur împotriva plictisului și apatiei atât de obișnuite pentru cei care rămân între ghețuri în timpul nopții polare.

Alături de treburi gospodărești, se efectuează zi și noapte observații meteorologice și astronomice, se culeg date asupra temperaturii apei, salinității și curenților marini, asupra gheții și reliefului fundului oceanului. Totul decurge după un program bine stabilit și respectat cu strictețe.

„CEASURI ÎNTREGI FĂURESC NOI PLANURI DE CĂLĂTORIE”

Fotografia 4

„Să nu credeți că sint obosit de această monotonie de gheață și de zăpadă; nu, într-adevăr nu pot spune că sint obosit. Nu otez după verdeață și după codri; cu totul dimpotrivă... Ceasuri întregi făuresc noi planuri de călătorie în mijlocul banchizelor, după ce această expediție se va termina”. (Din jurnalul lui Nansen).

UN OM SE ÎNCREDINȚEAZĂ OCEANULUI DE GHEAȚĂ...

Fotografia 5

Deși în planul expediției nu era prevăzută atingerea „capătului Pământului”, a

Polului Nord, Nansen, observând că deriva poartă „Fram”-ul mult mai departe decât fusese calculat, concepe un plan îndrăzneț: să înainteze cât mai mult spre nord cu săniile trase de ciini și apoi să se înapoieze în insula Franz Josef. În tot acest timp „Fram” trebuia să-și urmeze drumul, continuând cercetările obișnuite.

La 1 februarie 1895, însoțit de Hjalmar Johansen, Nansen pornește în această riscantă expediție. Bagajele, împreună cu caiacele — care aveau să le înlesnească drumul la întoarcere prin zona apelor libere — au fost încărcate pe trei sănii.

Drumul nu se arată de loc ușor, punând la încercare întreaga energie și perseverență a călătorilor. Când ating latitudinea de 36°14' — deci cu 320 de kilometri mai la nord decât ajunsese vreodată o ființă omească — gheața devine impracticabilă, iar ciinii sint istoviți. După 24 de zile de la părăsirea „Fram”-ului, Nansen, cu toată părerea de rău, se hotărăște să renunțe la atingerea Polului.

Întoarcerea nu este cu nimic mai ușoară: în cale apar mereu noi obstacole dintre care unele, datorită stării de istovire a călătorilor, par a fi de neînving. Rînd pe rînd ei trebuie să jertfească ciinii care mai rezistaseră la drum și să-și împuțineze bagajul.

Vara începuse să mîngie cu razele soarelui ei cald și ghețurile Nordului, cînd, în sfîrșit, le ieșiră în cale apele libere. De acum nu se mai puteau bizui decît pe micile dar rezistentele caiace, în a căror mînuire Nansen căpătase o deosebită îndemînare cu prilejul șederii lui printre eschimoșii din Groenlanda.

„Caiacele joacă vesele pe apă... De doi

ani de zile n-am mai văzut o astfel de întindere de apă liberă... După ce ți-ai croit o cale pas cu pas, metru cu metru, prin mijlocul unei banchize uriașe, ce senzație plăcută să aluneci repede pe luciul lin al mării!" — astfel descrie Nansen drumul de întoarcere de la Pol.

Despre această etapă a expediției, exploratorul Knud Rasmussen avea să scrie mai târziu că „...a însemnat o etapă decisivă în cucerirea ghețurilor eterne. Pentru întâia oară un om a părăsit adăpostul sigur al navei, încredințându-se cu totul oceanului de gheață...”

MĂ BUCUR MULT CĂ VĂ VĂDI!

Fotografia 6

„Mă bucur mult că vă văd!”
„Mulțumesc, și eu asemenea” — răspuns Nansen.

„Sînteți cu un vapor aici?”
Străinul care întreba — englezul Frederick Jackson, conducătorul unei expediții ce explora împrejurimile insulei Franz Josef — era uimit de apariția unui om în această pustietate de ghețuri.

Iar cînd află că cel din fața sa nu era altul decît Fridtjof Nansen, pe care mulți îl credeau pierdut, surprinderea lui fu și mai mare. „Pe Jupiter, sînt nespuse de bucuros că vă văd” — repetă el.

Astfel a decurs discuția lui Nansen cu primul om pe care l-a întîlnit, la 17 iunie 1895, în timp ce se întorcea împreună cu Hjalmar Johansen din zona Polului.

În drumul lor către sud cei doi temerari exploratori se văd însă nevoiți să petreacă cea de-a treia noapte polară în Arctica, pe coasta nord-vestică a insulei Franz Josef. Folosind singurele materiale de construcție pe care le aveau la îndemînă — stînci, mușchi și pieile animalelor vîinate — ei își pregătesc un adăpost față de care ceea ce lăsaseră pe „Fram” era un adevărat lux.

„Curioasă viață ducem în această văgăună de troglodiți și fără să facem nimic. De-am avea cel puțin o carte! Cît de plăcută ni se pare acum viața pe bordul «Fram»-ului, cu bogata noastră bibliotecă!” — scrie Nansen în jurnalul său.

Pînă la urmă primăvara își arată din nou fața, iar cei doi, luîndu-și rămas bun de la coliba care îi adăpostise, pornesc, la 19 mai 1896, din nou spre sud. Trăgînd de sînii sau vîslind, ei luptă din greu pe drumul care avea să-i ducă spre casă.

La 13 august 1896, micul port Vardoe din nordul Norvegiei avea să cunoască o agitație neobișnuită. De pe vaporul englez „Windward”, care acostase aici, a coborît Nansen pe care mulți îl credeau mort.

Întoarcerea la numai o săptămînă după aceea și a „Fram”-ului marca reușita deplină a expediției. Drumul spre Oslo deveni o cale a triumfului. „Oriunde soseam ne primea inima poporului norvegian. Vapoare pline de cetățeni îmbrăcați de sîrbătoare, dar și pescarii cei mai săraci cu bărcile lor formau escorta noastră. Aveam impresia că mama Norvegia era mîndră de noi, deoarece ne îmbrățișa cu căldură...” — notează Nansen în jurnalul său.

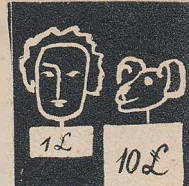
Astăzi, cînd platoșele de gheață polară nu mai constituie o piedică în calea puternicelor spărgătoare de gheață și cînd stațiunile științifice sovietice în derivă călătoresc pe vastele banchize purtate de curenți, Arctica a încetat să mai reprezinte o „pată albă” pe hartă. Cercetările geografice începute în mod atît de strălucit de Nansen au fost continuate și amplificate de urmașii săi, Peary, Papanin și alți exploratori îndrăzneți. Lui Nansen îi aparține însă meritul de a fi fost unul dintre deschizătorii de drumuri spre inima Arcticii. De numele acestui mare savant, explorator și umanist se leagă una din cele mai strălucite expediții geografice din istoria omenirii.

Alexandru ROȘU
cercetător științific la Institutul de geologie și geografie al Academiei R.P. Romîne
Fotografii: N.T.B. — Norwayphoto, Oslo

CIT PREȚUIEȘTE O VIAȚĂ...

„Faptele bune sînt totdeauna răsplătite” — glăsuiește un vechi proverb englez. De adevărul lui a avut prilejul să se convingă de curînd un șef de ocol silvic din Anglia, care — riscîndu-și viața — a salvat de la înec o femeie împreună cu cățelul ei. Pentru această faptă bună, șeful de ocol a primit o dublă recompensă: o liră sterlină din partea Societății britanice pentru salvarea celor ce se înecă și zece lire sterline din partea Societății pentru protecția animalelor. Orice comentariu fiind de prisos...

SALTEA SOMNIFERĂ

Oameni chinuți de insomnii, bucurați-vă! Inventatoarea americană Doris Short a construit o instalație soporifică care se introduce între somieră și saltea. Funcționînd cu ajutorul unui motor electric, instalația scutură ușor arcurile și, implicit, leagănă persoana culcată pe saltea, cufundînd-o într-un somn adînc.

Atenție, însă! Salteaua este contraindicată persoanelor predispușe la rău de mare!

CAUZA NAUFRAGIULUI—NECUNOSCUTĂ

Cea mai completă enumerare a tuturor naufragiilor cunoscute de-a lungul vremurilor se găsește în arhivele unei companii de asigurări new-yorkeze. Autorii lucrării au fost atît de minuțioși încît, printre catastrofele descrise de ei se află și o referire destul de amplă la... biblica corabie a lui Noe. Iată-o: „Corabia lui Noe a fost construită în anul 2248 înaintea erei noastre. Material de construcție — un lemn de soi necunoscut. Lungimea — 300 coți; lățimea — 50 coți; înălțimea — 20 coți. Trei catarge. Destinată transportului animalelor. Proprietari: «Noe și fiii». A fost observată pentru ultima dată în regiunea muntelui Ararat. Cauza naufragiului — necunoscută”

INSTRUMENTE MUZICALE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											

ORIZONTAL: 1) Autorul poeziei „Toboșarul timpurilor noi” — Vestit lăutar moldovean. 2) Celebru făuritor de violi din Cremona — A scris „Nud cu vioară”. 3) Instrument muzical — În baterie — Notă muzicală. 4) Lugojana — Muzicuță de gură. 5) Compozitor român, autorul cîntecului „Flămetarul” — Începe muzica! 6) Întocmai — Fluviu în U.R.S.S. — Sunet muzical. 7) Unic! — Sere! — Alergător pe discul patofonului și al picupului. 8) Demnitari odinioară — Opt note muzicale. 9) Melodii instrumentale și vocale — Începe slalomul! — Prepoziție latină. 10) Acum — Flautele... ciobanilor. 11) Instrumente muzicale cu... coadă — Celebru compozitor român, virtuos al violii și pianului. 12) Cel mai vestit făuritor de violi.

VERTICAL: 1) Instrument muzical cu trei coarde — Post-scriptum. 2) Autorul versurilor: „Ah! de cite ori voit-am/Ca să spînzur lira-n cui/Si un capăt poeziei/Si pustiului să pui” („Singurătate”) — Interjecție. 3) Povestită — Prinde raci. 4) Fir — Coardă... în temă. 5) Strigătură care însoțește cîntecele lăutarilor la horă — Nume masculin — Ediție (abr.). 6) Compoziție pentru trei instrumente — Localitate în Turcia asiatică. 7) În ce mod? — Fluierul lui Pan și al lui... Fănică Luca — ...Nikolaevici Tolstoi, autorul nuvelei „Sonata Kreutzer”. 8) Om cumsecade (franțuzism) — A scoate sunete. 9) În Hawaii! — Naș — Compozitor sovietic. 10) Prețioși (fig.) — Poezie care în vechime se recîta cu acompaniament de liră — Fluviu în Italia. 11) Scriitor german, autorul piesei „Tobe în noapte” — Nume masculin. 12) Plouat — Wolfgang... Mozart, autorul operei „Flautul fermecat”.

Dezlegarea jocului „POLEITE ÎN AUR”, apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) Metal — Pepită. 2) Inel — Meserie. 3) Nisip — Tera — A. 4) Ag — Astru — Cl. 5) Maji — Era — Ac. 6) Tare — Csi — Fir. 7) O — C — Dac — Arte. 8) Aman — Duble — M. 9) Menede — Aiste. 10) NH — Carat — Con. 11) Auri — Mer.

Incomod...

ABONATI-VIA
la
FLACĂRA

MAI BINE ACASĂ

ABONAMENTELE SE PRIMESC LA TOATE
OFICIILE P. T. T. R. ȘI FACTORIILE POȘTALI

o vizită prin librării

cărți

jucării

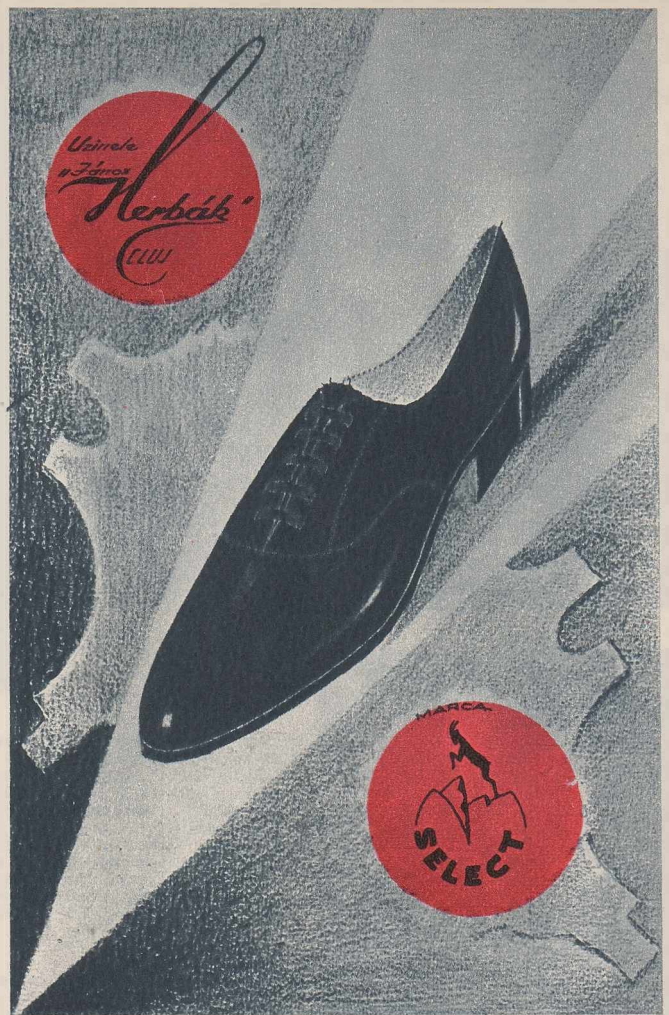
discuri

LUNA CADOURILOR

la dispoziția dvs.

LA CERERE SE CONFECTIONEAZĂ PACHETE CU CADOURI AMBALATE ÎN
MATERIAL PLASTIC

PUTEM PLECA LINIȘTIȚI LA DRUM

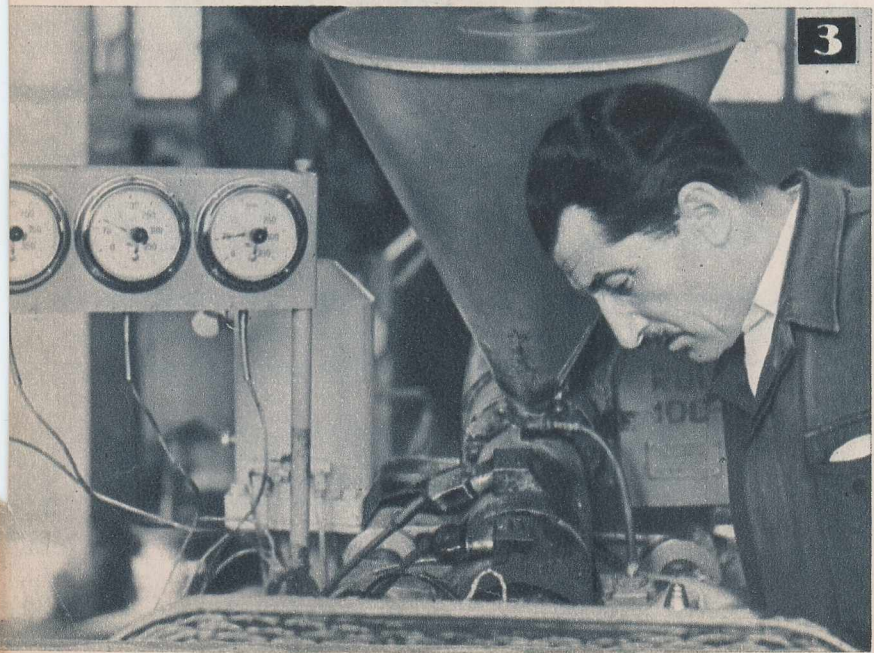

COOPERATIVA METALO CASNICA

EXECUTĂ:

orice reparații și întrețineri de motociclete, scutere, motorete, automobile prin unitățile sale special utilizate din:

ȘOS. GIURGIULUI 178, TELEFON 56.05.66 - STR. BUZEȘTI 78,
TELEFON 15.18.58 - STR. ICOAMEI 107, TELEFON 51.95.62 -
STR. HRISTO BOTEV 26 - STR. SF. GHEORGHE NOU 11 - ȘOS.
ȘTEFAN CEL MARE 8 - CALEA FLOREASCA

Fotocronica FLACĂRII

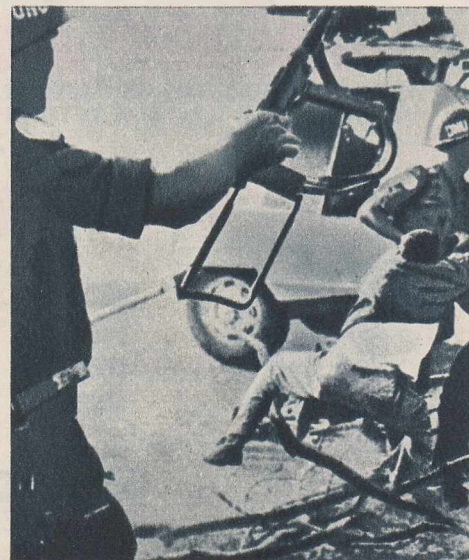
În ziua de 9 decembrie, la Dar-Es-Salam a fost proclamată independența Tanganicai, după ce Adunarea Generală a O.N.U. hotărâse încetarea tutelei britanice asupra țării. Această victorie a luptei duse vreme îndelungată de populația Tanganicai a fost sărbătorită cu entuziasm în întreaga țară.

În întreprinderile din întreaga țară au continuat — în cursul acestei săptămîni — dezbaterile pe marginea sarcinilor de plan pe anul 1962. În însușitele adunări, muncitorii, tehnicienii, inginerii au făcut judicioase propuneri și sugestii pentru valorificarea mai intensă a rezervelor interne, menite să ducă la creșterea producției și productivității muncii, reducerea prețului de cost și îmbunătățirea calității produselor. În fotografiile noastre:

1 La secția cazangerie a uzinelor Grivița Rosie-București, numeroase și utile propuneri au făcut cazangii Ene Stancu, Ioan Bănică (secretarul organizației de bază P.M.R. din secție) și maistrul Oprea Cojocaru. Procesul verbal al ședinței a consemnat dintre propunerile tovarășului Ene Stancu (primul din stînga): înzestrarea secției cu un valt mai mare, crearea unui dispozitiv pentru învîrtirea virolelor, aducerea unei macarale de patru tone pentru deservirea mașinilor de găurit.

2 Țesătoarea Maria Ecaterina Ionescu de la uzinele textile „7 Noiembrie” a făcut propuneri în legătură cu îmbunătățirea calității urzelii, angajîndu-se ca în anul 1962 să execute trei metri țesături pe zi peste sarcina de plan, să reducă deșeurile la zero și să obțină rezultate superioare în ce privește calitatea țesăturilor.

3 Valorose propuneri a făcut și reglorul Nicolae Drahomirescu de la atelierul de injecție al fabricii de mase plastice „București”. Printre altele, standardizarea duzelor pentru matrițele necesare injecției, ceea ce se va solda cu o substanțială creștere a productivității muncii.

Știrea cu privire la vizita pe care președintele S.U.A., John Kennedy, o întreprinde la 16 și 17 decembrie în Venezuela a produs o vie nemulțumire în rîndul populației venezuelene. La Caracas, capitala țării, au avut loc mai multe demonstrații împotriva imperialismului nord-american.

Fotografie luată în timpul luptelor din Katanga dintre trupele O.N.U. și cele ale jandarmeriei katangheze. După cum a declarat comandantul suprem al forțelor O.N.U. din Congo, generalul McKeown, acțiunile separatiștilor sînt dirijate în momentul de față exclusiv de mercenari albi. Au fost menționate astfel numele a doi francezi — colonelul Gillet și maiorul Protin.

În ciuda campaniei de intimidare duse de autorități împotriva „Comitetului celor 100”, în Anglia s-au desfășurat zilele acestea noi demonstrații contra armelor atomice și a bazelor americane de pe teritoriul britanic. În fotografie: un grup de tineri demonstrați fotografiat în gara din Londra, înainte de a lua trenul spre Brantree — localitate în apropierea căreia se află baza de bombardiere atomice americane Wethersfield — unde au manifestat.

Inaugurarea gospodăriei agricole colective „Moldova nouă” din Orăștii (raionul Tg. Neamț) a constituit o adevărată sărbătoare pentru locuitorii satului.

Veniți în vizită la noi!

Nu demult, colectivizii din șapte gospodării agricole frunțase din regiunea Bacău au adresat o chemare către toți țărani întovărășiți din regiune. În chemare oamenii au arătat cum se muncește în gospodăria colectivă, cum au mers din succes în succes în fiecare an, cât și cum au sporit bogăția obștească, cum a crescut nivelul lor de trai. Pentru ca toți țărani muncitori din regiunea Bacău să muncească și să trăiască astfel, chemarea colectivizilor îndemna: „Veniți alături de noi, veniți în vizită la noi! Cereți colectivizilor să vă povestească despre munca și viața lor”.

Scrisoarea a găsit un larg ecou în rândul multor țărani întovărășiți. Pentru a se convinge la fața locului de adevărul arătat în scrisoare, oamenii au pornit la drum. Când au fost oaspeții colectivizilor s-au convins că cele arătate în scrisoare sînt într-un totu adevărate. Vizitele le-au demonstrat un lucru de preț: în gospodăria colectivă se muncește mai bine, cu foloase mai mari. Gazdele au povestit oaspeților de unde au pornit și unde au ajuns, cât câștigau înainte și cât câștigă acum. Casele pe care și le-au înălțat colectivizii, mobila, aparatele de radio, mașinile de cusut și multe alte lucruri erau dovezi pe care oaspeții le-au avut în fața ochilor.

Cînd s-au reîntors în satele lor, toți cei care au fost în vizită au mers din casă în casă pentru a povesti cele văzute în gospodăriile colective. Ei spuneau: „Ce au văzut ochii cere inimă!”

Ca rezultat al acestor vizite, al muncii frumose și înțelepte duse de cei mai înalțați oameni ai acestor sate — în frunte cu comuniștii — în regiunea Bacău s-au înființat în ultima vreme o seamă de gospodării colective. Printre acestea amintim pe cele din satele Buda, Gorgheshti, Marginea, Orăștii, Urzicel, Rusești, Valea Seacă.

Fotografie de Constantin BURSUC-Bacău

ARHIPELAGUL SAMOA, INSULELE NAVIGATORILOR

„Am aflat din presă că la 1 Ianuarie 1962 arhipelagul Samoa de vest din Oceania își capătă independența. Aceasta înseamnă că o nouă țară pășește pe drumul eliberării. Întru cât despre acest teritoriu se știu lucruri destul de puține, vă rog să publicați unele date despre Samoa de vest”.

Bazil CIUNGAN
babinator — București

La est de Australia, în imensitatea Pacificului, se află un grup de 14 insule, cunoscute sub numele de Samoa. De origine vulcanică, insulele Samoa se caracterizează prin relieful lor muntos (unele înălțimi ating aproape 2.000 de metri), prin stîncile de corali care le împrejmuiesc ca un brîu, prin clima călduroasă și umedă.

Din punct de vedere administrativ, insulele Samoa se împart în două: Samoa de vest (suprafață—2.934 km p, locuitori—aproximativ 106.000, centru administrativ—Apia), teritoriul sub tutela Noii Zeelande; și Samoa de est (suprafață—197 km p, locuitori — circa 20.000, centru administrativ — Pago-Pago), colonie a S.U.A.

Populația arhipelagului este formată în marea ei majoritate din băștinași aparținînd grupului polinezian.

Primul european care a pășit pe teritoriul Samoa (1722) a fost olandezul Roggeven. În 1788 navigatorul francez Bougainville a botezat Samoa cu numele de Insulele Navigatorilor.

Arhipelagul Samoa de vest este alcătuit din mai multe insule, două mai mari — Savail și Upolu — iar restul, foarte mici. Vegetația predominantă este cea tropicală:

cocotieri, ferigi arborescente, arbori de pline, bananieri, arbori de cacao.

Nivelul de trai al samoezilor este dintre cele mai scăzute din lume. Băștinașii se istovesc pe plantațiile celor câteva mii de europeni care stăpînesc 30% din totalul pămînturilor arabile.

Ca urmare a luptei dintre marile puteri coloniale ale secolului al XIX-lea — Anglia, Franța, Germania — către sfîrșitul veacului trecut teritoriul Samoa a căzut sub dominația colonială germană. După înfrîngerea Germaniei în primul război mondial, Samoa de vest a trecut sub administrarea Noii Zeelande, care stăpînește de peste 40 de ani acest teritoriu.

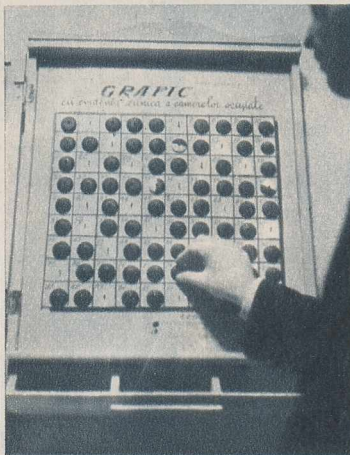
De mulți ani populația băștinașă luptă pentru autoadministrare și împotriva discriminărilor rasiale.

În anii din urmă, țările iubitoare de pace au susținut în O.N.U. cauza insulelor Samoa, cerînd independența acestora. După ce în mai 1961, cu ocazia unui referendum, poporul samoez s-a pronunțat în unanimitate pentru ieșirea sa de sub tutela înrobitoare a Noii Zeelande, Adunarea Generală a O.N.U. a hotărît ca data proclamării independenței insulelor Samoa de vest să fie 1 Ianuarie 1962.

Este prima țară din Oceania care pășește pe drumul eliberării de sub jugul colonial.

DACĂ TOATE HOTELURILE DIN ȚARĂ...

Mai sînt încă portari de hoteluri care se mișcă greu cînd e vorba de o cameră sau de un pat. Îi auzi: „Veniți la ora șase seara”, deși tu, călătorule, ai sosit în oraș la 6 dimineața. Sau: „N-avem camere, hotelul e ocupat de echipa de fotbal de la...” ori: „Zece camere sînt în reparație” etc. etc. Cert este însă că pînă una alta în fața unor astfel de răspunsuri riști sau să rămîi peste noapte fără cameră, sau să încurajezi apucăturile vechi ale anumitor portari care vinează câștiguri necinstite.

Iată însă că am înființat un hotel în care pasagerul este informat precis la orice oră din zi sau din noapte asupra situației camerelor. Afli aceasta fără a consulta portarul, ci numai aruncînd o privire asupra unui grafic așezat la intrare.

Graficul respectiv nu-l altceva decît o schemă a camerelor și paturilor hotelului. La închiriere, cele libere sînt marcate cu anumiți butoni, iar orice sosire și plecare de călători se operează pe loc de către administrația hotelului. Desigur că la bunul mers al treburilor în acest hotel contribuie și sondajele sfatului popular al orașului. Este vorba de noul hotel „Bistrița” din Bacău. Ce ziceți, n-ar fi bine dacă la toate hotelurile s-ar proceda la fel?

Vlad IONESCU
marceolog—Iaji

Acesta-l grafic! butonii negri reprezintă camerele ocupate; butonii pe jumătate albi și pe jumătate negri reprezintă numai un pat liber în camerele cu două paturi, iar locurile albe — camerele libere.

RÎNDURI DIN PARTEA UNUI MINER

„Sînt muncitor minier și, așa cum v-am mai scris, citesc cu regularitate revista „Flacăra”, printre ai cărei abonați mă număr și eu.

Prin scrișoarea de față doresc să-mi exprim părerea pozitivă față de materialele pe care le publicați. Printre acestea sînt și documentarele din ciclul „Petra oleum”, care m-au interesat deși nu sînt de specialitate. Vă fac propunerea să publicați și un ciclul de articole în problema cărbunelui, cu care ocazie să se arate transformarea Văii Jiului dintr-o vale a plîngerii, așa cum era odinioară, într-o regiune de minunată înfrățitură”.

Licé FILIP
miner — căminul 3, Vulcan, reg. Hunedoara

Oititorii către oititori

Onofraș Linus Borisovici, student — Chișinău 3, str. Pirogov 65, R.S.S. Moldovenească — dorește: corespondență pe teme de literatură, schimb de ilustrate și fotografii de actori; Gh. Flores, student, Galați, str. Maior Iuri Gagarin 161: corespondență pe teme literare, sport, muzică, film; Panait Vasilev, student — Sofia (R.P. Bulgaria), P.O. Box 146: corespondență pe teme de arhitectură, literatură, muzică; Peter Francisc, elev, Școala medie nr. 1 Arad: corespondență, schimb de ilustrate.

Doresc să fac schimb de cărți postale ilustrate: Valeria Barchieru, Școala tehnică financiară, anul I — Iași, str. Sărării 35; Ioan Chitca, grupul școlar „Electroputare” — Craiova; Gabriel Brad și Bodnar Nicușor — Hunedoara, O.M., bloc 96, ap. 10, scara B; Ignat Ciocan — Iași, str. T. Vladimirescu, bloc 13, ap. 3; Ștefan Godeanu — Hunedoara, O.M., bloc 21, scara A, ap. 1; Roaica Dumitrescu, elevă — Constanța, str. Bogdan Vodă 65; Mauriciu Nadler — Roman, str. Șt. Gheorghiu 8; Lili Moldoveanu, profesoară — Rimnicu Vilcea, str. 11 Iunie 70; Florina Cristian, profesoară — com. Borcea Veche, raionul Tecuci; Ecaterina Schuller, Școala tehnică de mașinări agricole, Sibiu; Emilia Roman, str. Dorobanți 166, Brăila; Simion Emanuel, mecanic, str. Mahmudia 125, Tulcea; L. Ionescu, str. D. Sturza 9, Tulcea.

ÎN FAȚA TELEVIZORULUI

„Mi-am cumpărat recent un televizor avînd ecranul de 362 mm X 273 mm. V-aș ruga să binevoiiți a-mi răspunde prin revistă la o întrebare pe care desigur că și-o pun și alți telespectatori: «Care ar fi distanța reglementară de unde se poate urmări programul fără a ne obosi ochii?».

M. GHEORGHE
muncitor
str. Frumoseș nr. 15 — București

Răspunde ing. OLGA JUNCU, de la Studioul de televiziune-București:

Pentru a putea urmări în bune condiții programele prezentate la televizor, se impune, pe lîngă o reglare corectă a aparatului, respectarea următoarelor indicații:

Să se creeze pe perețele din spatele televizorului o lumină slabă, difuză, pentru a micșora contrastul excesiv dintre strălucirea ecranului și întunericul din cameră. În mod obișnuit, acest contrast provoacă oboseala ochilor și dureri de cap.

Pe de altă parte, trebuie să se respecte riguros distanța necesară față de ecranul televizorului. Pe baza unor cercetări în domeniul opticii fiziologice, distanța optimă de vizionare a imaginii de televiziune a fost determinată ca fiind egală cu aproximativ de șase ori înălțimea ecranului. În cazul televizorului dumneavoastră, distanța indicată este de aproximativ 1,60 m.

Mărimea distanței optime poate diferi însă și de la o persoană la alta, în funcție de particularitățile de vedere ale fiecăreia. Ea este practic aceeași la care cele mai fine detalii ale imaginii se pot distinge fără efort și, în același timp, acțiunea ce se desfășoară pe ecran este cuprinsă în întregime, fără deplasări mari ale privirii.

FLACĂRA
Revistă social-politică și literar-artistică

REDACȚIA: București, Piața Sctneții. Casa Poștală 3507 of. 35 Tel. 17.60.10 int. 1744.

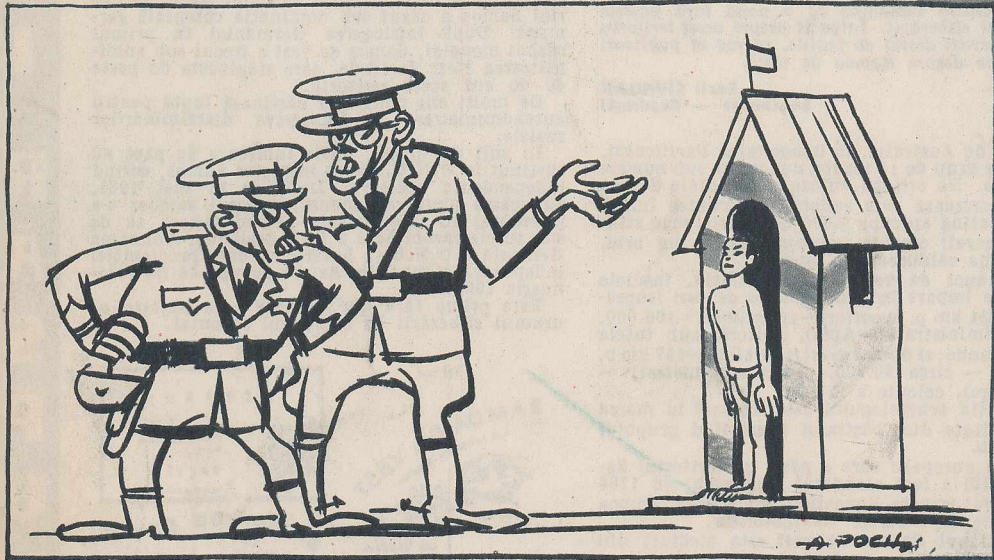
Prezentarea grafică: Ion VULPESCU

ABONAMENTE: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Sctneții

UMOR

Sute de militari sud-vietnamezi trec cu echipament cu tot de partea forțelor populare.

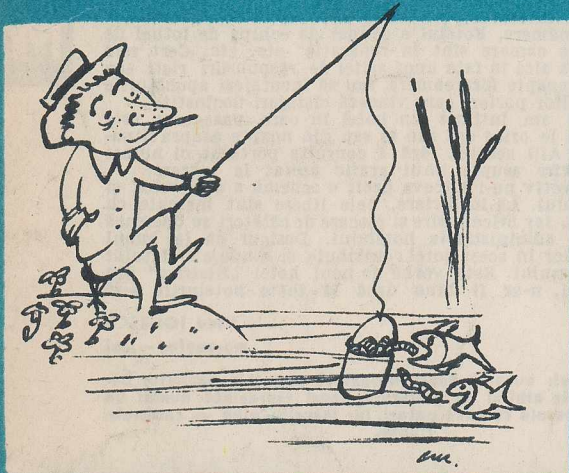
— În feiu acesta, dacă soldații trec de partea forțelor populare, salvăm cel puțin echipamentul.

Desen de A. POCH

Adenauer: Tot am reușit să-mi asigur postul de cancelar...

Desen de V. TIMOC

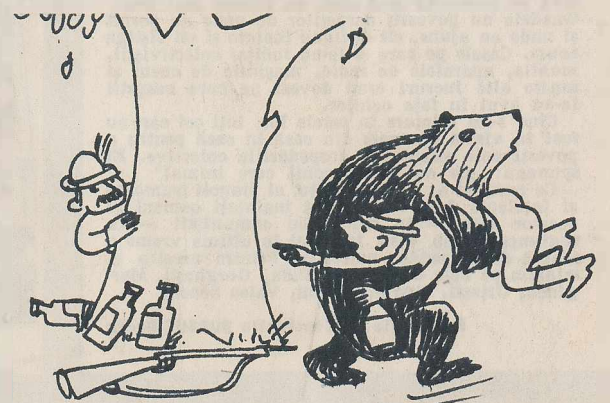

Generozitate.

— Va să zică, totuși! Locuitori pe Marte!

Desene de Adrian LUCACI

...Hi!... Grozavă e „puterea ursului”...

Desen de E. ARNO

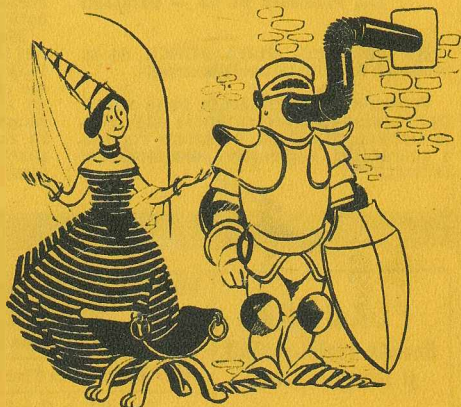
DIN ISTORIA FUMĂTULUI

Desene de Rik AUERBACH

Fără multe cuvinte.

Desen de STEM

— Așa da, Godefroy! Așa poți fuma în casă...

— Ptiu! Iar a fiert bucătarul ouă în pipa mea...

— Și să faci bine să-ți perli chibrituri....